

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno Din 16.—, četrtletno Din 9.—, inozemstvo Din 64.—, — Poštno-čekovni račun 10.603.

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška cesta 5
Telefon interurban 113.

Cena inseratom: cela stran Din 2000.—, pol strani Din 1000.—, četrt strani Din 500.—, 1/8 strani Din 250.—, 1/10 str. Din 125.—, Mali oglasi vsaka beseda Din 1.20.

Volitve v okrajne cestne odbore.

Na podstavi zakona o samoupravnih cestah (»Uradni list ljubljanske in mariborske oblasti«, dne 10. junija 1929) je komisar oblastne samouprave mariborske oblasti dr. Leskovar razpisal volitve v okrajne cestne odbore na dan 25. avgusta t. l. (zadnja nedelja v avgustu).

Število okrajnih cestnih odborov in odbornikov.

Volitve se morajo vršiti na vseh voliščih od 9—12 ure. Pričetek volitev v tem okviru določi župan občine volišča. V smislu členov 50. in 74. navedenega zakona je odredeno, da se ustanovijo na ozemlju bivše kronovine Štajerske na območju vsakega okrajnega zastopa po en okrajni cestni odbor, v tistih delih mariborske oblasti pa, kjer ni okrajnih zastopov, po en okrajni cestni odbor v sodnih okrajih Prevalje, Murska Sobota, Dolnja Lendava, Čakovec in Prelog. V smislu členov 53. in 54. navedenega zakona se bo v posamezne okrajne cestne odbore volilo naslednje število odbornikov:

1. v okrajni cestni odbor Celje 17 odbornikov,
2. v okrajni cestni odbor Čakovec 15 odbornikov,
3. v okrajni cestni odbor Dolnja Lendava 14 odbornikov,
4. v okrajni cestni odbor Gornja Radgona 7 odbornikov,
5. v okrajni cestni odbor Gornjigrad 7 odbornikov,
6. v okrajni cestni odbor Konjice 10 odbornikov,
7. v okrajni cestni odbor Kozje 7 odbornikov,
8. v okrajni cestni odbor Ljutomer 7 odbornikov,
9. v okrajni cestni odbor Marenberg 7 odbornikov,
10. v okrajni cestni odbor Maribor 20 odbornikov,
11. v okrajni cestni odbor Murska Sobota 16 odbornikov,
12. v okrajni cestni odbor Ormož 10 odbornikov,
13. v okrajni cestni odbor Prelog 15 odbornikov,
14. v okrajni cestni odbor Prevalje 7 odbornikov,
15. v okrajni cestni odbor Ptuj 18 odbornikov,
16. v okrajni cestni odbor Rogatec 8 odbornikov,
17. v okrajni cestni odbor Slovenjgradec 8 odbornikov,
18. v okrajni cestni odbor Slov. Bistrica 9 odbornikov,
19. v okrajni cestni odbor Sv. Lenart v Slov. gor. 10 odbornikov,
20. v okrajni cestni odbor Šmarje pri Jelšah 7 odbornikov,
21. v okrajni cestni odbor Šoštanj 7 odbornikov,
22. v okrajni cestni odbor Vransko 7 odbornikov.

Način volitev.

Člane okrajnih cestnih odborov vo-

lijo občinski odbori na seji, ki se vrši dne 25. avgusta 1929.

Za člana okrajnega cestnega odbora more biti izvoljen vsakdo, ki more biti občinski odbornik, to je vsaka oseba moškega spola, ki ima v smislu bivšega zakona o volitvi v občinska zastopstva v Sloveniji pravico voliti, ki je dopolnila 24. leto starosti in ki ni po volivnem zakonu izvzeta od volivnosti. Razen tega mora imeti svoje stalno bivališče v okolišju dotičnega okrajnega cestnega odbora.

Gleje izvršitev volitev je predpisan na podstavi čl. 74. zakona o samoupravnih cestah sledeči postopek:

Pri občinah, ki volijo zase po enega ali več članov okrajnega cestnega odbora, se izvršijo volitve v seji občinskega odbora dotične občine. Sejo skliče župan po predpisih občinskega reda na dan 25. avgusta 1929. Pri manjših občinah, ki so združene v eno volivno okrožje, se izvršijo volitve v uradnih prostorih one občine, ki je določena za volišče. Uro volitev naznani župan najpozneje do 18. avgusta 1929 vsem odbornikom lastne občine ter županom vseh v isto volišče včlanjenih občin. Le-ti obveste o tem vse občinske odbornike s pozivom, da se morajo volitev udeležiti na določenem mestu in ob določenem času. Udeležba je obvezna in se neopravičena odsotnost kaznuje po predpisih občinskega reda. Te posledice morajo biti volivcem na vabilu naznanjene.

Volivno sejo vodi župan volišča in naznani dnevni red. Nato mu vročijo župani včlanjenih občin uradni seznam celega občinskega odbora svojih občin. Tudi občina volišča si napravi za dan volitev tak seznam. Iz teh seznamov, ki jih je priložiti zapisniku, prečita župan imena volivnih upravičencev ter ugotovi imena in število navzočih volivcev. Nato ugotovi sklepčnost seje — seja je sklepčna ne glede na število navzočih volivcev — ter imenuje dva skrutinatorja. Službo zapisnikarja lahko vrši občinski tajnik ali tudi od župana imenovan volivec. Na to preda župan vsakemu volivcu po eno glasovnico, ki mora biti opremljena z občinskim pečatom volišča. Na glasovnico napišejo volivci ime, priimek in bivališče kandidata, odnosno ako je voliti več oseb, kandidatov, ki jih hočejo voliti v okrajni cestni odbor. Izpolnjene gla-

sovnice pobirata skrutinatorja ter jih pregledata skupno z županom, ki naznani imena voljenih kandidatov in na njih odpadajoče število glasov.

Ako je bilo voliti samo enega člana okrajnega cestnega odbora, je izvoljen tisti kandidat, ki ima nadpolovično večino glasov navzočih volivcev. Ako se pri glasovanju ne doseže nadpolovična večina glasov, je izvršiti drugo glasovanje in ako se tudi pri tem ne pokaže potrebna večina, je izvršiti ožjo volitev.

Pri ožji volitvi imajo volivci oddati svoje glasove samo tistima dvema kandidatom, ki sta pri drugem glasovanju dobila relativno največ glasov. Kadar je enako glasov, odloči žreb, kdo pride v ožjo volitev. Vsak glas, ki pripade pri ožji volitvi komu, ki ni bil vzet v ožjo volitev, je neveljaven. Pri tem glasovanju se šteje za izvoljenega tisti, ki je dobil nadpolovično večino veljavno za ožjo volitev oddanih glasov. Ako je pri ožji volitvi enako glasov, odloči žreb. Žreb vzdigne v obeh primerih predsedujoči župan.

Ako je voliti dva ali več članov okrajnega cestnega odbora, je smiselno uporabljati gornje predpise.

O postopku pri volitvah je voditi točen zapisnik. Zapisnik podpiše župan, zapisnikar in oba skrutinatorja.

Takoj po izvršenih volitvah je poslati ves volivni akt po posebnem odposlancu ali priporočeno po pošti oblastni samoupravi. Volivnemu aktu je priključiti tudi uradne sezname volivnih upravičencev, dokazila o izvršenem vabilu na sejo, sejni zapisnik in glasovnice.

Ako je kdo izvoljen v dveh ali več volivnih okrožjih, mora najkasneje v treh dneh poslati oblastni samoupravi izjavo, katero volitev sprejme. Na ta način izpraznjena mesta se bodo izpolnila z naknadno volitvijo.

Izvoljenim članom okrajnih cestnih odborov bode oblastna samouprava vročila potrdilo o izvolitvi in jih bode sklicala na ustanovno sejo posameznih okrajnih cestnih odborov.

Volilna okrožja in volišča.

Cestni odbori se porazdele v sledeča volilna okrožja, ki volijo sledeče število odbornikov:

Okrajni cestni odbor Celje (17 odbornikov).

1. Celje mesto 2.
2. Celje okolica 2.
- Po 1 odbornika: 3. Dobrna, 4. Škofja vas, 5. Sv. Pavel pri Preboldu, 6. Velika Pirešica, 7. Sv. Jurij okolica, 8. Petrovče, 9. Nova cerkev, Višnja vas (volišče v

Novi cerkvi). 10. Vojnik, Šmartno v Rožni dolini, Frankolovo (volišče v Vojniku). 11. Sv. Rupert, Svetina, Kalobje (volišče v Kalobju). 12. Sv. Peter na Gotovlje (volišče v Sv. Petru). 13. Žalec in Griže (volišče v Žalcu). 14. Teharje in Sv. Lovrenc pod Prozičom (volišče na Teharjih). 15. Dramlje in Sv. Jurij ob juž. žel. trg (volišče v Sv. Juriju ob juž. žel. trg).

Okrajni cestni odbor Dol. Lendava (14 odbornikov).

1. Dolnja Lendava, Banuta, Dolga vas, Mostje (volišče Dolnja Lendava). 2. Beltinci, Gančani, Žakovci, Melinci, Odranci (volišče Beltinci). Po 1 odbornika: 3. Bogojina, Bukovnica, Filovci, Ivanjci, Strehovci (volišče Bogojina). 4. Bratonce, Doklejševje, Lipovci, Brezovica (volišče v Bratonceh). 5. Nedelica, Mala Polana, Velika Polana (volišče v Nedelici). 6. Čentiba, Dolina pri Lendavi, Peterševci, Pince (volišče v Čentibi). 7. Črenšovci, Dol. Bistrica, Gor. Bistrica, Sr. Bistrica, Ternje, Žiški (volišče v Črenšovcih). Po 1 odbornika: 8. Dobrovnik, Genetovci, Kamovci, Radmožanci, Žitkovci (volišče v Dobrovniku). 9. Gaberje, Dolnji Lakoš, Gornji Lakoš, Hotiza, Kapca, Kot (volišče v Gaberju). 10. Kobilje, Modraževci (volišče v Kobilju). 11. Turnišče, Gomilice, Lipa, Renkovci (volišče v Turnišču).

Okrajni cestni odbor Gor. Radgona (7 odbornikov).

Po 1 odbornika: 1. Drobotinci, Konjšče, Vratja vas, Vratji vrh, Podgorje, Žiberci, Žepovci, Nasova, Grabe (volišče Drobotinci). 2. Črnici, Apače, Segovci, Plitvica, Plitvički vrh, Ščavnic (volišče Apače). 3. Police, Gornja Radgona, Lutverci (volišče Gornja Radgona). 4. Črešnjevci, Zbigovci, Orehovci, Ivanjševci, Ivanjci, Negova (volišče v Črešnjevcih). 5. Radenci, Šratovci, Boračeva, Rihtarovci, Kapela, Očešlavci, Okoslavci (volišče v Radencih). 6. Kraljevci, Sv. Jurij ob Ščavnici, Trbegovci, Galušak, Grabonci (volišče v Sv. Juriju ob Ščavnici). 7. Murski vrh, Hrastje-Mota, Stanetinci (volišče Hrastje-Mota).

Okrajni cestni odbor Gornji grad (7 odbornikov).

Po 1 odbornika: 1. Luče, Solčava (volišče v Lučah). 2. Ljubno. 3. Šmartno ob Paki. 4. Rečica. 5. Mozirje trg, Mozirje okolica (volišče Mozirje trg). 6. Bočna, Kokarje (volišče Bočna). 7. Gornji grad, Nova štifta (volišče v Gornjem gradu).

Okrajni cestni odbor Konjice (10 odbornikov).

Po 1 odbornika: 1. Konjice okolica. 2. Konjice trg, Tapanje (volišče v Konjicah trg). 3. Žiče, Tolsti vrh, Brezovica (volišče v Žičah). 4. Loče, Zbelov, Sv. Jernej, Laže (volišče v Ločah). 5. Oplotnica. 6. Kot, Okošino (volišče v Okoškem). 7. Vrhlo, Grušove, Bezina (volišče v Vrhlohah). 8. Sv. Kuničund, Padeški vrh, Zreče (volišče v Zrečah). 9. Vitanje, Paka, Brezen, Spodnji Dolič (volišče v Vitanju). 10. Skomarje, Ljubnica, Stranice (volišče v Ljubnici).

Okrajni cestni odbor Kozje (7 odbornikov).

Po 1 odbornika: 1. Podšreda, Krize, Gorjane, Koprivnica (volišče v Podšredu). 2. Sv. Peter pod svetimi gorami. 3. Kozje, Veternik, Lastnič, Zdole, Buče (volišče v Kozjem). 4. Pilštanj, Št. Vid pri Planini, Planinska vas, Zagorje, Loke (volišče v Pilštanju). 5. Dobje, Prešečno, Prevorje (volišče v Dobjem). 6. Drensko rebro, Vrača, Virštanj (volišče v Drenskem rebro). 7. Podčetrtak, Sopot, Imeno, Sedlarjevo (volišče v Podčetrtku).

Okrajni cestni odbor Ljutomer (7 odbornikov).

Po 1 odbornika: 1. Ljutomer, Presika (volišče v Ljutomeru). 2. Cven, Pristava (volišče v Cvenu). 3. Slamnjak, Kamenščak, Cezanjerci (volišče v Cezanjercih). 4. Stara cesta, Godemarci, Branislavci, Radoslavci (volišče v Branislavcih). 5. Lokavci, Noršinci, Logarovci, Ključarovci, Kristanci, Grlava (volišče v Ključarovcih). 6. Krizevci, Verzej, Iljčevci, Bučočevci, Bunčane, Borejci, Vučja vas (volišče v Verzeju). 7. Stara nova vas, Slaptinci, Bohnečeci, Mala Nedelja, Moravci (volišče Mala Nedelja).

Okrajni cestni odbor Marenberg (7 odbornikov).

Po 1 odbornika: 1. Ribnica na Pohorju, Janzevki vrh (volišče Ribnica na Pohorju). 2. Remšnik. 3. Kaplja, Brezno (volišče v Kaplji). 4. Trbonje, Gortina, Pernice (volišče v Trbonjah). 5. Sv. Primož na Pohorju, Vuzenica (volišče v Vuzenici). 6. Sv. Primož nad Muto, Muta, Zg. Vizinga (volišče v Muti). 7. Marenberg, Vuhred, Sv. Anton (volišče v Marenbergu).

Okrajni cestni odbor Maribor (20 odbornikov).

1. Maribor mesto 5 odbornikov. Po 1 odbornika: 2. Studenci, 3. Krčevina, Lajtersberg, Pesnički dvor, Dragučova, Vosek (volišče v Lajtersbergu). 4. Sv. Marijeta ob Pesnici, Sv. Peter pri Mariboru,

Grušova, Sv. Martin, Spodnji Duplek, Ciglece, Zgornji Duplek (volišče v Sv. Petru pri Mariboru). 5. Spodnji St. Jakovski dol, Jaremina, Vukovski dol, Ploderšnica, Zgor. St. Jakovski dol, Polička vas, Kaniža, Na Ranci (volišče Zgor. St. Jakovski dol). 6. St. Ilj, Selnica ob Muri, Ceršak, Sladki vrh, Cirknica, Dobrenje (volišče v St. Ilju). 7. Zgornja Sv. Kungota, Gradiška, Vrčiče, Sv. Jurij ob Pesnici, Plač, Špičnik, Svetina, Slatinski dol (volišče v Zgornji Sv. Kungoti). 8. Kamnica, Bresternica, Rošpoh, Sv. Križ, Jelovec (volišče v Kamnici). 9. Slemen, Janzeva gora, Selnica ob Dravi, Boč, Gradišče (volišče v Selnici ob Dravi). 10. Sv. Lovrenc na Pohorju, Kumen, Recenjok, Lehen pri Ribnici, Rdeči breg, Činžat, Smolnik (volišče pri Sv. Lovrencu na Pohorju). 11. Ruše, Lobnica, Vrhov dol, Bistrica pri Rušah, Bistrica pri Limbušu, Limbuš, Pekre (volišče v Rušah). 12. Tezno, Radvanje, Razvanje (volišče na Tezno). 13. Spodnje Hoče, Zgornje Hoče, Bohova, Rogoza, Skoke, Pohorje, Pivola, Slivnica, Orehova vas (volišče v Spodnjih Hočah). 14. Fram, Ranče, Loka, Morje, Ješenca (volišče v Framu). 15. Račje, Sv. Marjeta na Dravskem polju, Podova, Gorica (volišče v Račjem). 16. Pobrežje, Zrkovci, Dogoše, Sv. Miklavž (volišče v Pobrežju).

Okrajni cestni odbor Murska Sobota (16 odbornikov).

Po 1 odbornika: Bodonci, Novi Beznovci, Ponzanovci, Pužavci, Stari Beznovci, Strukovci, Vadarci, Zenkovci (volišče v Bodoncih). 2. Cankova, Domajinci, Gornji Črnici, Korošci, Skakovci, Krašci, Topolovci (volišče v Cankovi). 3. Gornja Lendava, Kruptivnik, Kovačovi, Radovci, Dolnji Slaveči, Vidonci (volišče Gornja Lendava). 4. Gornji Petrovi, Adrianci, Boreča, Lucova, Otovci, Stanjevci, Šulinci, Ženavija, Markovci, Čopinci, Neradnoveci (volišče Gornji Petrovi). 5. Hodoš, Krplivnik, Šalovci, Veliki Dolenci, Mali Dolenci, Budinci (volišče Hodoš). 6. Krizevci, Domajinševci, Kočarovci, Panovci, Pečkovi, Središče, Mačkovci, Dankovci, Kustanovci, Prosečka vas (volišče v Krizevcih). 7. Krog, Bakovci, Satahovi (volišče Krog). 8. Kuzdobljanje, Dolič, Matjaševci, Trdkova, Gor. Slaveči (volišče Kuzdobljanje). 9. Martjanci, Andrejci, Krnci, Lukačovi, Mlajtinci, Noršinci, Šeborci, Tešanovci, Moravci, Volčja gomila (volišče Martjanci). 10. Murska Sobota Černelavci, Nemčevci, Rakičan, Veščica (volišče Murska Sobota). 11. Pečarovci, Šalamonci, Moščanci, Dolina, Bokrač, Kukeč (volišče v Pečarovcih). 12. Pertoča, Fiksinci, Gerlinci, Motovilci, Ropoča, Večeslavci (volišče v Pertoči). 13. Pucinci, Brezovci, Gorica, Lemerje, Markišavci, Polana, Predanovci, Vaneča (volišče v Pucincih). 14. Prosenjakovci, Berkovci, Čikečka vas, Ivanjševci, Pordajinci, Fokovci, Ivanjci, Selo, Kančevci, Lončarovci, Ratkovci (volišče v Prosenjakovcih). 15. Tišina, Gradišče, Murski Črnici, Murski Petrovi, Petanjci, Tropovci, Rankovci, Borejci, Gederovci, Krajna, Kupsinci, Sodišinci, Vanča vas (volišče v Tišini). 16. Sv. Jurij, Kramarovi, Nuskova, Ocjinje, Rogoševci, Serdica, Sotina (volišče Sv. Jurij).

Okrajni cestni odbor Ormož (10 odbornikov).

Po 1 odbornika: 1. Ormož, Hardek, Frankovci (volišče v Ormožu). 2. Središče, Obrež (volišče v Središču). 3. Pušenci, Hum, Šalovci, Vitanj, Vodranjci (volišče Hum). 4. Sv. Miklavž, Jastrebci, Brebrovnik (volišče v Sv. Miklavžu). 5. Kog, Hermanci, Veličane, Zerovinci (volišče Kog). 6. Mihalovci, Runeč, Lahonci (volišče Mihalovci). 7. Velika Nedelja, Trgovišče, Cvetkovci, Sodinci (volišče Velika Nedelja). 8. Sv. Lenart pri Veliki Nedelji, Zamošani, Bratonečice (volišče pri Sv. Lenartu pri Veliki Nedelji). 9. Litmerk, Sardinje, Vičanci (volišče v Sardinjah). 10. Sv. Tomaž, Rucmanci, Savci (volišče Sv. Tomaž).

Okrajni cestni odbor Prevalje (7 odbornikov).

Po 1 odbornika: 1. Črna, Koprivna (volišče Črna). 2. Mežica, 3. Prevalje. 4. Guštanj, Kotleje (volišče v Guštanju). 5. Tolsti vrh, Libeliče (volišče v Tolstem vrhu). 6. Dravograd, Ojstrica (volišče v Dravogradu). 7. Sv. Danijel, Libuče (volišče v Libučah).

Okrajni cestni odbor Ptuj (18 odbornikov).

Po 1 odbornika: 1. Ptuj mesto. 2. Sv. Lovrenc na Dravskem polju. 3. Krčevina pri Ptuj, Rogoznica, Mestni vrh, Podvinci (volišče Krčevina pri Ptuj). 4. Sv. Lovrenc v Slov. goricah, Pacinje, Sakušak (volišče Sv. Lovrenc v Slov. gor.). 5. Polenshak, Polanci, Slomi, Hlaponci, Mezgovci (volišče Polenshak). 6. Bišečki vrh, Dragovič, Zagorci, Sv. Andraž v Slov. gor., Trnovski vrh, Ločič, Desinci, Trnovska vas (volišče Trnovska vas). 7. Sv. Urban, Vintarovci, Dolič, Janežovci, Drstelja, Jiršovci, Kicar, Levanjci (volišče Sv. Urban). 8. Vurberg, St. Janž na Dravskem polju (volišče Vurberg). 9. Breg pri Ptuj, Slovenjvas, Hajdina (vo-

lišče Breg pri Ptuj). 10. Cirkovce, Šikole, Trnovci (volišče Cirkovce). 11. Majšperg, Ptujška gora, Sv. Bolfenk (volišče Ptujška gora). 12. Jurovec, Gornja Pristava, Dolena, Lancova vas, Pobrežje (volišče Gornja Pristava). 13. Sv. Trojica v Halozah, Nova cerkev, Gruškovje, Sedlašek, Podlehnik (volišče Nova cerkev). 14. Varenja, Dravci, Sv. Andraž v Halozah, Veliki Okič, Skorišnjak, Velika Varnica (volišče Sv. Andraž v Halozah). 15. Sv. Barbara v Halozah, Gradišče, Gruškovje, Slatina, Sv. Elizabeta v Halozah (volišče Sv. Barbara v Halozah). 16. Zavrc, Gorenjski vrh, Turški vrh, Formin, Muretinci, Mala vas, Gajovci (volišče Zavrc). 17. Sv. Marko, Bukovci, Stojnci, Zabovci (volišče Sv. Marko). 18. Brstje, Borovci, Prvenci, Moškanjci, Sv. Marjeta niže Ptuja, Spuhlja (volišče Sv. Marjeta niže Ptuja).

Okrajni cestni odbor Rogatec (8 odbornikov).

Po 1 odbornika: 1. Rogatec, Sv. Rok ob Sotli (volišče Rogatec). 2. Sv. Katarina, Nimno, Plač, Sv. Mohor, Brestovec, Rajnkovec (volišče Sv. Katarina). 3. Slatina okolica. 4. Kostivnica. 5. Rogaska Slatina, Tekačevo, Spodnje Sečevo, Sv. Trojica pri Slatini (volišče Rogaska Slatina). 6. Sv. Florjan, Donačka gora (volišče Sv. Florjan). 7. Žetale, Dobrina, Kočice (volišče Žetale). 8. Stoparce, Nađole, Čermošišče (volišče Stoparce).

Okr. cestni odbor Slovenjgradec (8 odbornikov).

Po 1 odbornika: 1. Slovenjgradec, Stari trg (volišče Slovenjgradec). 2. St. Janž pri Dravogradu, Otiški vrh (volišče St. Janž pri Dravogradu). 3. Vrhe, Pameče, Sele (volišče Pameče). 4. Šmartno pri Slovenjgradcu, Šmiklavž pri Vodrižu (volišče Šmartno pri Slovenjgradcu). 5. Podgorje, Razbor (volišče v Podgorju). 6. St. Vid nad Valdekom, St. Ilj pod Turjakom, Kozjak (volišče St. Ilj pod Turjakom). 7. Mislinje. 8. Legen, Golavabuka (volišče Legen).

Okrajni cestni odbor Slov. Bistrica (9 odbornikov).

Po 1 odbornika: Slovenska Bistrica, Spodnja nova vas (volišče v Slov. Bistrici). 2. Tinje, Zgor. Ložnica, Spod. Ložnica (volišče v Tinjah). 3. Zg. Bistrica, Kovačavas, Oselj, Smrečno, Sv. Martin na Pohorju, Bojtina, Frajham (volišče pri Sv. Martinu na Pohorju). 4. Zgor. Polskava, Bukovci, Ričnoj, Gabernik, Oglenjsak, Kalše, Šentovec (volišče Zgor. Polskava). 5. Spod. Polskava, Pokošče, Črešnjevci (volišče Spodnja Polskava). 6. Vrhloga, Pretrež, Pečke, Stopič, Štatenberg (volišče Pečke). 7. Studenice, Jelovec-Makole, Hrastovec, Sv. Ana, Dežno (volišče Jelovec-Makole). 8. Žabljek, Laporje, Hošnica, Vrhlo, Modraže, Cigonca (volišče Laporje). 9. Poljčane, Pekel, Stanovsko, Brezje, Lušečka vas (volišče Poljčane).

Okrajni cestni odbor Sv. Lenart v Slov. gor. (10 odbornikov).

Po 1 odbornika: 1. Sv. Lenart, Radehova, Senarska, Spodnji Porčič, Zgornji Porčič (volišče Sv. Lenart). 2. Sv. Jurij v Slov. gor., Partinje, Zamarkova, Zgornji Žerjavci, Spodnji Žerjavci (volišče Sv. Jurij v Slov. goricah). 3. Spodnji Gasteraj, Žice, Srednji Gasteraj, Malna, Žitnice (volišče Srednji Gasteraj). 4. Sv. Benedikt v Slov. gor., Sv. Trije Kralji, Trotkova, Zgornja Ročica, Osek (volišče Sv. Benedikt v Slov. gor.). 5. Sv. Trojica, Verjane, Cogetinci, Brengova, Andrenci, Smolinci (volišče Sv. Trojica). 6. Sv. Anton v Slov. gor., Župetinci, Čagona, Gočova, Boč, Črmljenšak (volišče Sv. Anton v Slov. gor.). 7. Rogoznica, Žikarce, Selce, Korena (volišče Žikarce). 8. Spodnja Voličina, Zimica, Jablance, Zgornja Voličina (volišče Spodnja Voličina). 9. Kremberg, Drvanja, Ledinek, Ščavnica, Ihova (volišče Kremberg). 10. Velka, Trate, Lokavec, Rožengrund, Dražen vrh (volišče Velka).

Okr. cestni odbor Šmarje pri Jelšah (7 odbornikov).

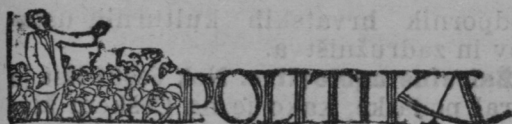
Po 1 odbornika: 1. Ponikva. 2. Šmarje okolica. 3. Slivnica. 4. Šmarje trg, Sladka gora, Lemberg (volišče Šmarje trg). 5. Sv. Stefan, St. Vid pri Grobelnem, Tinsko (volišče St. Vid pri Grobelnem). 6. Sv. Ema, Žusem (volišče pri Sv. Emi). 7. Zibika, Roginska gorca, Nezbiše, Sv. Peter na Medvedovem selu (volišče Sv. Peter na Medvedovem selu).

Okrajni cestni odbor Šoštanj (7 odbornikov).

Po 1 odbornika: 1. Šoštanj okolica. 2. Velenje, 3. Škale. 4. Šoštanj mesto. 5. Topolišca, Sv. Florjan (volišče Topolišca). 6. St. Ilj pri Velenju, Sv. Andraž pri Velenju (volišče St. Ilj pri Velenju). 7. St. Janž na Vinski gori.

Okrajni cestni odbor Vransko (7 odbornikov).

1. Braslovče. 2. Po 1 odbornika: 2. Polzela. 3. Sv. Jurij ob Taboru. 4. Sv. Jeronim. 5. Vransko, Prekopa (volišče Vransko). 6. Gomilsko. Grajsko vas, Marija Reka (volišče Gomilsko).

V NAŠI DRŽAVI.

Razmerje med našo državo in Bolgarijo se je zadnje dni znatno ublažilo. Začela se bodo kmalu med nami in Bolgari pogajanja glede dvolastnikov in ustvaritve nevtralnega 10 km pasu ob meji.

Zakon za povzdigo kmetijstva je izdelan in bo prišel pred ministrski svet. Nekaj novega v tem zakonu je ustvaritev okrajnih in oblastnih kmetijskih svetov. Občani izvolijo kmetijski svet, ki pošilja po enega člana v okrajni, ta pa po enega v oblastni kmetijski svet. Oblastnemu svetu načeljuje veliki župan, oziroma komisar. Okrajnemu načeljuje okrajni glavar. Zakon določa, da se v občinah, okrajih in oblasteh osnujejo posebni kmetijski fondii. V ta fond se plača od vseh kmečkih produktov, in sicer znaša prispevek od 0.3 do 1 zlatega dinarja; tako n. pr. se plača od vsake izvožene glave goveje živine 1 zlat dinar, od drugih produktov pa manj. Iz teh fondov se bodo dobili viri za povzdigo kmetijstva.

Prvega avgusta ni bilo v naši državi nobenih nemirov. Kakor v drugih evropskih državah so napovedovali tudi pri nas skriti komunisti za prvega avgusta hujskarije. Naše oblasti so po celi državi preprečile vsako vznemirjenje in je potekel burno prerokovani 1. avg. čisto mirno. Zagrebška policija izjavlja, da je tudi v Zagrebu popolnoma zatrla komunistično organizacijo.

Razveseljiva poročila o naši žetvi. Po poročilih, ki jih je dobila centrala srbskega zadružništva, bo letošnja koruzna žetev izredno dobra ter bo zlasti glede kvalitete na vrhuncu. Srbsko zadružništvo pripravlja veliko akcijo, kako bi se omogočil izvoz te koruze. Istotako pripravlja vse potrebno, da bi se pospešil izvoz vina, ki ga je, ne samo starega, ampak tudi novega, v izobilju. Izvoz vina se bori z nemalimi težavami. Kar se pa tiče letošnjega pridelka pšenice, pravijo zaupniki, da je kvaliteta nekoliko trpela, pač pa bo napredovala kvantiteta.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Komunisti so se osmešili po vseh evropskih državah. Milijone in milijone je izmetal boljševidem med agitatorje po raznih državah Evrope, da bi povzročil za prvi avgust nemire. Burni in po možnosti krvavi prvi avgust bi naj pokazal upliv komunizma na celo Evropo. Vlade opozorjene na komunistične namere, so preprečile vse izgrede in je bil prvi avgust miren. Tudi v onih državah, kjer so komunistične stranke še dovoljene, so bila zborovanja komunistov le slabo obiskana. Bilo je mnogo komunističnega grmenja, a prav nič dežja!

Nova francoska vlada. Že zadnjič smo poročali, da je postal mesto obolelega Poincareja ministrski predsednik prejšnji zunanji minister Briand. V novi francoski vladi je samo drugi predsednik, vse drugo je ostalo pri starem. Briandova vlada je že bila pred parlamentom, kjer je dobila zaupnico s 325 glasovi proti 136.

Na Čehoslovaškem imajo vedno kake posebnosti glede špijonaže. Komaj so obsodili špijona kapetana Falouta in poravnali špijonaški spor med Prago in Budimpešto, se vrši sedaj na Čehoslovaškem obravnava proti poslancu dr. Tuki. Dr. Tuka je obdolžen vohunstva in pretesnega prijateljstva z Madžari. O razsodbi v tem velikem procesu bomo poročali.

Kako bo končal spor med Rusi in Kitajci, še ni nič gotovega. Obe armadi stojita pripravljene. Do spopadov ni prišlo, do pogajanj za mirno poravnavo sporne zadeve radi mandžurske železnice pa tudi ne. Koncem minulega tedna so se sporazumeli Rusi in Kitajci. Čete so dobile nalog, da se umaknejo. Promet na sporni vzhodni Kitajski železnici se zopet obnovi.

Žalostna poročila iz Kitajske. Po poročilu mednarodnega odbora za olajšanje lakote na Kitajskem se je posrečilo, da se je lakota od spomladi dalje precej ublažila, dasi strada še vedno 35 milijonov ljudi. V severozapadnih pokrajinah že štiri leta ni deževalo. V nekem mestu, ki je štelo preje 60.000 prebivalcev je sedaj samo še 3000 ljudi. Preiskave so dognale, da se je v mnogih pokrajinah med prebivalstvom pojavil kanibalizem. Sestradano ljudstvo je pojedlo že mnogo ljudi, ki so umrli radi lakote.

pri obiskovanju presv. Rešnjega Teleasa, čudili so se njegovi skromnosti in ponižnosti. Ker pa kljub temu ovce niso prišle k pastirju, je pa šel pastir k ovčicam. Obiskal je vsako hišo, povsod je imel dobro in prijazno besedo, kjer je videl bedo in revščino je tolažil in bodril. Ljudje so mu začeli obiske vračati s tem, da so ob nedeljah vedno bolj polnili cerkev. Da, nekateri so začeli tudi večkrat pristovati k sv. zakramentom. Kajti, kdor je bil enkrat pri Vianeju pri spovedi in je okusil vso njegovo milino, je kmalu zopet prišel. Tudi njegove pridige so imele neko posebno moč: govoril je čisto preprosto o Bogu, o smrti, o nebesih, o nekle, o najsvetejšem zakramentu, a govoril je kakor more govoriti le svetnik in ljudje. Ni bilo celo življenje poznali solz, se jih pri Vianeju pridigi niso mogli ubraniti. V vsej vasi je bilo kmalu splošno prepričanje: Naš župnik je svetnik. A kljub temu je trajalo še precej let, da je pridobil vsa srca za Boga; posebno je bila nesrečna uživaželjnost ona, ki mu je odvracala veliko duš.

Vest o tej spremembi v Arsu se je kmalu raznesla tudi po okolici in je prodrla nazadnje tudi čez meje Francije. Vsak dan je prihajalo več tujcev in romarjev v Ars. 30 let so trajala ta romanja in so nekaj najbolj posebnega, kar ima katoliška Cerkev pokazati v novejšem času. Na Vianeju se lahko vidi vse to, kar se pripoveduje o svetnikih. Pa ni bilo to pred 200 in 1000 leti, ne, godilo se je to v novejšem, večkrat tako dvomljivem času, sto in tisoč prič je za vse to. Vidimo na Vianeju veliko strogost proti sebi, premagovanje samega sebe, brezprimerno ponižnost, brezmejno ljubezen do Boga in do bližnjega, na drugi strani pa tudi veliko moč nad dušami, dar duše ganiti in jih spreobrniti, nadalje veliko oblast nad naravo, moč ozdravljenja, vednost, ki čita v največjih globinah človeških duš in dar prerokovanja. Nek mož iz preprostega ljudstva je priznal: »Predno ko sem bil v Arsu sem težko verjel, kar se pripoveduje iz življenja svetnikov. Sedaj pa verjamem vse, kajti z lastnimi očmi sem videl vse to in še veliko več.«

Res je bil Ars v teh 30 letih nek nepretrgan čudež. Če bi človek vso stvar premišljeval le iz naravnega stališča, bi tega ne mogel razumeti. Čisto nerazumljivo bi bilo, kaj je vleklo vse te množice v Ars. Saj je bila tam samo mala cerkvica in njen župnik na zunaj tako neznamen, oblečen v borno oblačilo. A vendar je bila v Arsu vsak dan velika množica ljudi, čakali so 2, 3 dni, da so prišli na vrsto pri spovednici, da so lahko slišali Vianej-ovo pridigo. Veliko jih je prišlo tje samo iz radovednosti, prišli so celo zato, da bi se smejali in norčevali, a tudi ti so bili premagani, šli so in se spovedali po mnogih letih svojih grehov.

Vianej-a samega je stalo to življenje in delovanje najtežje žrtve. Komaj dve uri na dan si je privoščil spanja. Kmalu po polnoči je hitel v spovednico, v kateri je ostal ves dan izvzemši čas, ki ga je porabil za sv. mašo, za pridigo in pa za skromen obed in večerjo. Poleg tega naporenega dela pa je še mrtvil svč

ZA NEDELJO

Janez Marija Vianej.

Spominski dan 9. avgust.

Župnik Janez Marija Vianej se je rodil 8. maja 1786 kot sin preprostih kmečkih staršev blizu Liona na Francoskem. Že v najnežnejši dobi ga je klicala božja milost, a on ji je z veseljem odpiral svojo dušo. Ko je bil star 3 ali 4 leta, so ga našli velikokrat v kakem skritem kotu na kolenih, v pobožni molitvi. Ko je v svojem 7 letu postal pastir, se je lahko še bolj udajal moštvi. Kazal je v tem času pa že tudi

svoj prihodnji poklic. Večkrat je namreč zbral druge pastirje okoli sebe, je molil z njimi ter jih je na otroško-modri način opominjal, naj se varujejo hudega in ostanejo pridni. Poleg Boga so imeli največ zaslug za to lepo otroško življenje malega Vianeja gotovo njegovi skrbni starši, ki so bili svojim otrokom najlepši zgled resničnega krščanskega življenja in so skrbno gledali na to, da so svoje otroke obvarovali vsakega, tudi najmanjšega pohujšanja.

9. avgusta leta 1815 je bila izpolnjena njegova goreča želja — bil je posvečen v duhovnika.

Čez dve leti so ga poslali njegovi predstojniki za župnika v vas Ars. Kmalu je vzbudil pozornost. Četudi so se njegovi pobožnosti pri službi božji,

je telo s postom in drugimi mrtvili. Razen tega pa je Bog svojega služabnika obiskoval z raznimi preizkušnjami, predvsem velikimi dušnimi boji.

73 let je dočakal sveti mož. 29. julija 1859 je kakor navadno prebil še 17 ur v spovednici. Tu pa je hipoma obnemogel. Moral je v postelj in 4. avgusta je izdihnil, ravno ko so okoli stoječi duhovniki molili: »Naj mu pridejo nasproti sveti angeli božji in naj ga pripeljejo v nebeško mesto Jeruzalem. Papež Pij X. ga je leta 1905 prištel blaženim, Pij XI. pa v svetem letu 1925 svetnikom. Njegov god se obhaja 9. avgusta, na dan njegovega mašniškega posvečenja.

Velikokrat se sliši: »Bi že veroval v drug svet, ko bi o drugem svetu mogel le količkaj zaznavati.« V svetem Vianju je drug svet stopil tako jasno pred naše oči, da ga mora spoznati vsak, ki je dobre volje. Nam naj se pri premišljevanju teh dogodkov vzbudi zavest, da je drug svet — Bog, duša, nebesa, pekel ravno tako istina, kakor solnce, ki ga gledamo, kakor zemlja, na kateri stojimo. In potem naj bi bilo uravnano tudi naše življenje, da za ta drug svet ravno tako živimo in delamo, kakor za tega.

*

Velika slovesnost dne 8. septembra v Slovenskem Lurdu v Rajhenburgu. Sv. Oče Pij XI. je dne 8. junija 1929 ozdignil cerkev Lurške Marije v Rajhenburgu v baziliko. Na praznik rojstva Marijinega, dne 8. septembra 1929 bo prezvišeni vladika dr. Andrej Karlin slovesno razglasil to odlikovanje Marijine cerkve v Rajhenburgu vernemu ljudstvu in poleg tega blagoslovil tudi nove mogočne orgle. Ta slovesnost zaključuje one mnogobrojne pobožnosti, ki so se vršile v dobi zidanja in dovrševanja tega prijaznega Marijinega svetišča. Bodi pa ta slovesnost obenem globoka zahvala Bogu in Mariji, da se je vse to izvršilo. Zato želimo, da bi se te zahvalne pobožnosti udeležili vsi, ki so na kakoršenkoli način pripomogli do zgraditve tega Marijinega doma. Zlasti vabimo vse nabiralce in nabiralke prostovoljnih denarnih prispevkov, vse žive ude cerkvene stavbene družbe, vse one dobrotnike, ki so nam pomagali z lesom — največ lesa je dala Zgornja Savinjska dolina in Pohorje — in z drugim materijalom. Da. Vabiti moramo vse Slovence, ker je ni župnije na Slovenskem, kjer bi ne našli kakega dobrotnika ali člana naše cerkvene družbe, in ker smo vsi Slovenci ali vsaj naj bi bili Marijini častilci. Za ugodnost na železnici bode preskrbljeno. Slovenski narod je postavil Mariji ta dom, slovenski narod se naj zbere dne 8. septembra tudi v njem in krog njega. Geslo za bodočnost pa bodi: Vsak Slovenec mora biti enkrat v življenju v Marijinem svetišču v Slovenskem Lurdu.

Odkod nevera? Na Francoskem je v zadnjih časih bilo veliko izrednih dogodkov — Lurd, življenje sv. Vianjeja — ki govorijo za resničnost drugega sveta. A na drugi strani vidimo ravno na Francoskem toliko nevere in sovražstva do vere. Kakor da ti dogodki na

toliko ljudi niso nič vplivali? Odgovor: Radi tega ne, ker vera ni toliko odvisna od pameti, kakor veliko več od volje. Slaba volja noče priznati Boga, duše in večnosti, če bi lahko to človek tudi z rokami prijel. Saj je očak francoskih brezvercev Voltaire rekel: »In če bi pred menoj mrlič vstal od mrtvih, jaz vendar ne bi veroval.« Stara reč. Ko je Kristus delal čudeže, so njegovi sovražniki trdili, da jih dela s pomočjo Belcebuba. Ako se godijo še danes čudeži, iščejo gotovi ljudje vse mogoče vzroke in razloge, samo da jim ni treba Boga priznati.

Jugoslovanski cerkveni jubilej. 29. julija je obhajala vsa katoliška Jugoslavija zlato mašo zagrebškega nadškofa dr. Antona Bauer. Slavnosti se je udeležil kraljev zastopnik, ki je prinesel jubilanu visoko odlikovanje, nadalje papežev nuncij in skoro vsi katoliški škofje iz vse države. Z veliko radostjo se je slavila udeleževal ves hrvatski narod, ki mu je jubilent neustrašeno branil njegovo krščansko vero kot učejak, pisatelj in škof ki mu je skazal tudi veliko drugih dobrot, posebno kot

NOVICE

Krst našega tretjega kraljeviča. Krst našega tretjega kraljeviča bo na Bledu 11. avgusta. Botra angleškega kralja bo zastopal angleški poslanik v Beogradu g. Kennard.

Visoko odlikovanje zaslužnega duhovnika in gospodarskega delavca. Njegovo Veličanstvo kralj je odlikoval preč. gospoda župnika v Št. Ilju pri Velenju Schreiner-ja Franca za njegove velike zasluge na cerkvenem, kulturno-prosvetnem in gospodarskem polju z redom Sv. Save IV. stopnje. Gospod župnik, ki je znan ne samo kot izvrsten dušni pastir, ampak tudi kot vstrajni prosvetni delavec, združni organizator ter izredno agilen načelnik kmetijske podružnice v Št. Ilju pri Velenju, si je stekel za svoje neumorno požrtvalno delo toliko zaslug, da mu gre po vsej pravici to visoko odličje, ki mu je bilo na svečan način izročeno v ponedeljek 5. avgusta t. l. Odlikovanemu iskreno častita k vidno priznanim zaslugam »Slov. Gospodar«!

Duhovniška vest. G. kaplan Janko Breznik je nastavljen v Bogojino v Prekmurju.

Društvo katehetov lavantinske škofije. Redni občni zbor se vrši v ponedeljek 19. avgusta 1929 ob 16. uri v škofijskem dijaškem semenišču v Mariboru, Koroščeva ulica 12. Dnevni red: 1. Branje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo tajnika, blagajnika in preglednika računov. 3. Volitev načelstva in pregledovalcev računov. 4. Slučajnosti. Gospodje katehete, zlasti zastopniki dekanijskih katehetskih odborov se vabijo na občni zbor. — Ob enem se opozarja, da bo letos enodnevno zborovanje slovenskih katehetov v Ljubljani v torek 27. avgusta 1929. Vzpored, ki bo poleg referatov in praktičnega nastopa vseboval kot glavno točko razgovor o novem katekizmu, bo pravočasno objavljen. Gospodje katehete naj se v kolikor mogoče velikem številu udeležijo zborovanja v Ljubljani. — Odbor.

Škofijska zveza društva »Krščanska šola« v

podpornik hrvatskih kulturnih ustanov in združništva.

Žalostne ugotovitve. Nek češki list je zbral podatke, kako je na Češkem življenje po vojni. Ugotovitve tega lista niso posebno razveseljive. List je moral ugotoviti, da se silno širi lahkoživost in uživaželjnost. Vsako soboto in nedeljo se zapravi najmanj zaslužek enega dneva, v celem letu, če prištejemo še razne praznike, zaslužek dveh mescev. Število ljudi, ki so oboleli na spolnih boleznih, ki postajajo prava kuga in nesreča je narastlo za 97%. Število porodov je padlo za 127%. Ker je dovoljena po prevratu ločitev zakona je v vsej državi 44.000 ločenih zakonov. Število razporok je bilo leta 1917 in 1927 v razmerju 12:347. Strahotno je tudi naraslo število zločinov. Razmerje teh je v letih 1917 in 1927 1:43. Vzrok teh žalostnih pojavov je v tem, da se ljudje nič več ne brigajo za vero, za njene zapovedi in zahteve. Pa govorijo nekateri, kaka sreča za človeka je nevera in bi radi z njo osrečili ves svet, tudi naše ljudstvo. Živo življenje pa govori in dokazuje nekaj čisto drugega.

Mariboru. Redni občni zbor se vrši v ponedeljek dne 19. avgusta 1929 ob 15. uri v škofijskem dijaškem semenišču v Mariboru, Koroščeva ulica 12. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo vodstva in nadzorstva. 3. Volitev eno tretjino odbornikov. 4. Slučajnosti. Podružnice društva »Krščanska šola« se vabijo, da pošljejo na občni zbor svoje zastopnike. — Vodstvo.

Borci, vojaki iz svetovne vojne! Še nekoliko dni in se dvignemo na pohod tudi mi na Brezje. Kliče nas Marijin rog miru, sprave in bratstva. V lepi disciplini, strumno zbrani se uvrstimo v napadne falange na Brezjah, kličoč Boga in Marijo. Tudi tisti gredo lahko z nami, ki niso mogli pretečeno nedeljo. Izkaznice dobite na Brezjah za 3 dinarje in se peljete zastonj nazaj! Shranite dobro odhodne listke, dajte jih žigosati na domači postaji. Iz Ljubljane vozi poseben vlak ob 7.45, nazaj z Otoč do Ljubljane zopet poseben vlak od 15.45 ali 3 in 45 minut popoldne. Imate torej zvezo za vse vlake! Ugodnost polovične vožnje velja od 9. do 13. avgusta! Tovarishi, na pet ob vsakem vremenu; pred 15 leti ste odrinili težkega srca na neznano hudo bojno pot. 11. avgusta pa veseli in zadovoljni letos pohitite na naše divne Brezje. Na svidenje torej 11. avgusta na Brezjah. — Glavni odbor Z. S. V. v Ljubljani.

Štrašna nesreča na mariborskem kolodvoru. V nedeljo 4. avgusta so odpeli na mariborskem glavnem kolodvoru stroj od koroškega popoldanskega vlaka. Lokomotiva je običajno vozila od vlaka proti Lajtersbergu. V trenutku, ko je vozil stroj v omenjeni smeri, je letela že bolj priletna gospa preko tira na graški vlak in prišla pod stroj, ki jo je spravil pod kolesa in revo popolnoma razmesaril. Smrtno ponesrečena je 55 letna soproga znanega celjskega zdravnika Jesenka — gospa Olga Jesenko, ki se je nameravala odpeljati v Gradec.

Nesreča zahtevala smrt. Dne 22. julija se je ponesrečil pri Betnavškem ribniku na Tržaški cesti trgovec in po-

star od Sv. Tomaža pri Ormožu gospod Vilko Škerlec. Padel je z motornim kolesom tako nesrečno, da je čez teden po nezgodi na posledicah padca umrl v mariborski bolnici. Pogreb se je vršil 1. avgusta iz bolniške mrtvašnice na Pobrežje.

Strela užgala papirnico. Dne 2. avgusta popoldne je udarila strela v skladišče papirja in lepenke, ki leži na otoku med Muro in kanalom sladkogorske papirnice na severni maji. Velika papirna zaloga se je vnela in je bilo takoj ogromno skladišče v objemu plamenov. Sreča je bila, da je spremil udar strele hud naliv, ki je preprečil, da ni bila upepeljena še papirnica. Na pomoč je prihitelo veliko število gasilcev iz Avstrije in Jugoslavije. Skladišče je pogorelo in znaša škoda nad 1 milijon dinarjev.

Velika požarna nesreča na Dravskem polju. V petek 2. avgusta popoldne je obiskala Dravsko polje v okolici Pragerskega nevihta z bliskom in gromom. Strela je udarila v dveh vaseh Draginja vas in Mihovci. Vsled udara strele zaneteni požar je uničil vse imetje posestniku: Štefanu Vuku z dvema poslopjema, Jakobu Klasincu, Tereziji Smolnik, Antonu Lorber, Janezu Zafošnik, Jurju Klasinc in Francu Napast. Uničenih je 8 poslopjij, zraven še veliko živine in poljedelskega orodja. Škodo po tem ogromnem požaru cenijo nad 1 milijon Din. Gašenja so se lotila z vso požrtvovalnostjo in neustrašenostjo tri gasilna društva. Pri nevarnem gasilnem delu sta se pripetili dve težki nesreči, kojih žrtvi sta bili prepepljeni v mariborsko bolnico. Načelnik gasilnega društva Cirkovce Franc Frangeš je padel med gašenjem s slemena hiše, si zlomil rebra in dobil notranje poškodbe. Josip Lamberger iz Mihovcev je tudi padel z goreče hiše in se težko poškodoval. Pri ogromnem požaru so se odlikovala gasilna društva: Cirkovce, Sv. Lovrenc in Mihovci-Druginja vas, ki zaslužijo javno priznanje in zahvalo.

Zopet ogenj v okolici Ljutomera. Dne 29. julija je na zagoneten način izbruhnil v Šalincih pri posestniku N. Kovačič ogenj ter upepelil hišo, gospodarsko poslopje in žito, pripravljeno za mlatev. Ljutomersko in vsa bližnja gasilna društva so z velikim trudom omejila požar, da so ostala vsaj sosedna poslopja nedotaknjena. Zvečer ob 10 pa so že itak zmučeni gasilci vnovič morali nastopiti. Na nepojasnen način je namreč začela goreti hišica na Moti, last Ludvika Slane. Hišica je zgorela do tal, tako da je v tej hiši stanujoči prevžitkar Stojko ostal brez strehe; komaj sta se rešila smrti dva otroka Stojkovih sorodnikov, ki sta spala v senu na podstrešju.

Zopet dva posestnika oškodovana po požaru. Dne 29. julija popoldne je uničil požar gospodarsko poslopje posestniku Lovrenčiču v Šalincih pri Ljutomeru. Zgorel mu je letošnji pridelek, 6 svinj, pes in perutnina. Škoda znaša 50 tisoč Din. Zgoraj omenjenega dne je zgorela hiša, gosp. poslopje in 2 svinji posestniku Stojku na Moti. Revez je oškodovan za več nego 25 tisoč Din.

Neprevidna mati. V Prekmurju v

kraju Srdica je mati radi neprevidnosti zakrivila smrt lastnega otroka. Srdiskemu mizarju sta obolela dva otroka na kožni bolezni. Dobili so proti bolezni mazilo in namazali z njim otroka po celem životu. Mati je porinila otročiča, da bi se mazilo bolj ulezlo v kožo, na deščici v kmečko peč, iz katere je bila poprej vzela kruh. Mlajši otrok je začel radi vročine upiti, starejšega je premagala omedlevica. Mlajšega otročiča so še potegnili iz peči živega, starejši je umrl.

Radi tatvine dinamita je bilo te dni v Trbovljah aretiranih več Dalmatincev, ki so zaposleni v kamnolomu pri cementni tovarni. Orožništvo je našlo pri osumljenih 4 kg dinamita. Od aretiranih je bilo pridržanih v zaporu 6, druge so izpustili.

Vozne olajšave za obiralce hmelja. Železniški minister dr. Korošec je dovolil 50 odstotno vozno olajšavo za obiralce hmelja na progah Zagorje—Zidani most, Celje—Maribor—Dravograd, Brežice—Zidani most, Grobeljno—Rogatec, Celje—Dravograd, Zidani most—Celje in Poljčane—Konjice, in sicer za čas od 1. avgusta do 30. septembra. Z rešenjem od 26. julija se ista ugodnost odbrava še na progi Pragersko—Čakovec. Legitimacije se lahko glase na skupine ali pa na posamezne osebe.

Huda ura nad Celjem in okolico. Dne 2. avgusta popoldne je zadivjalo nad Celjem in okolico strahovito in uničevalno neurje s točo. Toča je bila debela kot orehi in je padala liki dež na gosto in je trajala dobrih 10 minut. Škoda je že ogromna na mestnih nasadih, kaj še le v občinah Teharje in Štore. Na Anskem vrhu nad Celjem je istega dne popoldne udarila strela v vinogradniško poslopje železniškega uradnika Vuge. Ogenj je uničil objekt do tal.

Ubil se je. V petek 2. avgusta popoldne je padel 51 letni pomožni zidarSKI delavec Egidij Šerdoner pri čiščenju višje hiše v Celju tako nesrečno, da si je pretresel možgane in kmalu za tem umrl v bolnici.

Polet »Zeppelina« v Ameriko. Dne 1. avgusta je nastopil zrakoplov »Zeppelin« ob 3.30 polet iz pristanišča Friedrichshafen preko Atlanskega oceana v Ameriko in od tu preko Tihega oceana v Tokijo na Japonskem. Odlet se je izvršil gladko in je zrakoplov po vožnji nad Bodenskim jezerom krenil proti francoski meji. Zaradi rane ure je odletu prisostvovalo samo okrog 300 gledalcev. Na krovu zrakoplova je 19 potnikov in 41 mož posadke. Potniki so večinoma zastopniki velikih časopisnih podjetij, Med potniki sta tudi dve ženski in neznan potnik (takozvani slepi potnik) se je tudi tokrat utihotapil v ladjo in potuje z drugimi. Slep potnik ima na krovu slabe ure. Govoriti ne sme z njim nihče. Njegovo ime sploh ni znano, ker hoče dr. Eckener s tem enkrat za vselej odpraviti manijo slepega potovanja po zraku. V Lakehurstu bo slepi potnik izročen policiji, ki ga s prvo ladjo vrne v Nemčijo, kjer bo strogo kaznovan. Zrakoplov vozi s povprečno hitrostjo 90—100 km na uro. Ameriška javnost zasleduje z velikim zanimanjem potek poleta »Zep-

pelina« preko Atlanskega oceana. Vsi večji ameriški listi prirejajo v kratkih presledkih posebne izdaje, da obveščajo svoje čitatelje sproti o poteku poleta. V Lakehurstu je že vse pripravljeno za prihod »Zeppelina«. Za vzdrževanje re- da je bilo poslanih na pomoč 1000 vojakov iz Filadelfije. Dosedaj je bilo prodanih že nad 5000 vstopnic gledalcem, ki bodo v Lakehurstu prisostvovali prihodu zračne ladje. — Zrakoplov je pristal po hudih bojih z nasprotnimi vetrovi med vožnjo v ameriškem zrakoplovnem pristanišču Lakehurstu v nedeljo 4. avgusta.

Kralj roparjev na Donavi. Rumunija ima v teh dneh mnogo opravka s proslulim tolovajem, ki je znan pod imenom »Cocos« in je nekronani kralj nedostopnih močvirij ob izlivu Donave v Črno morje. Celih 10 let že uganja najbolj drzna tolovajstva in se je znal doslej še vedno izmuzniti roki pravice. Njegovi razbojniški čini so obdani z vncem vseh mogočnosti. Oblasti so zastavile v teh dneh vse sile, da ga zajamejo ter uničijo. Rojen je v rumunskem mestu Braila, ki je znano že po par svetovno največjih roparjih. Njegovo pravo ime je Jurij Konstantin Dinu. Med svetovno vojno je pobegnil od topniškega polka in od tistega časa je strah in groza obdonavskih močvar. Začetkom letošnjega julija je izvršil nekaj najdrznejših napadov na krčme, kamor so zahajali orožniki. Žandarje je pognal ali v beg, ali jih polovil, 5 celo ustrelil. Pogoň za tolovajem vodi sedaj stotnik z žandarji in vojaštvom. Pri zasledovanju so zadeli na plavajoč otok, ki obstoji iz korenin in grmovja in je spretno prikrito tolovajevo prebivališče. Na otoku je hišica, skrivališče se da zasidrati in ga je mogoče poljubno premestiti. Pri sedanjem priganjanju so ustrelili žandarji in deloma ranili 9 glavarjevih pomagačev, med temi njegovl najzvestejši sprem- ljevalki: ženo in svakinjo. Zasledovanje je izredno otežkočeno. Orožništvo mora prodirati do prs po vodi, pikajo jih močvirnatl komarji, kot človek visoka trstika ovira razgled. Cocos pozna vsako ped močvare in si izbira kot oporišče za brambo najbolj prikladne kraje. Najprej so kazali pot žandarjem 4 svaki tolovaja. Ko je Cocos to zvedel, je ustrelil 3, enega pa rasil. V boju s svaki sta še padla dva orožnika, dva sta bila težko ranjena. Kralj roparjev je obdan krog in krog od zasledovalcev, je brez hrane, se ne uda, ampak se brani z uprav levjo hrabrostjo.

Nov ognjenik v pragozdu Ameriški raziskovalec Josip Sinclair je odkril te dni v pragozdih ob južnoameriški reki Amazona doslej nepoznan ognjenik, katerega imenujejo indijanska plemena »Keventadore«. Ogenj bluvajoči hrib je visok 2000 m in je silovito bruhal 1. 1925. Dohod do ognjenika brani globok prepad.

Trgovina s sužnji v današnjih časih. Enkrat smo že omenili, da se je močno razpasla trgovina s sužnji po Arabiji, Sudanu in Abesiniji. Tozadevna novejša poročila povdarjajo odločno, da se proda v zgoraj omenjenih pokrajinah na leto nad 2000 sužnjev. Ceno mlade-

mu in dela zmožnemu sužnju je 12.000 zlatih frankov, za starejše 2500—5000 zlatih frankov. Prodajajo tudi ženske sužnje. Mlada zamorka pride na sejem v Djidda na 15—20 tisoč zlatih frankov. Proti suženjstvu v današnjih časih bi se moral dvigniti celi kulturni svet.

Ura na vohanje. Danes ljudje ne znajo ceniti, kolika dobrota so užigalice, s katerimi lahko takoj napravijo ogenj in luč. Kako nekaj mučnega je bilo kresanje, ki še ni tako staro. Ko so prišle v promet prve užigalice, so ljudje najbolj hvaležno pozdravili to iznajdbo. Da bi bil kdo pred užigalicami v noči pogledal na uro, niti misliti ni bilo. V srednjem veku je živel v mestu Nürnberg v Nemčiji bogatin, ki ni mogel spati cele noči. Ker je bil le radoveden, koliko je bila ura v noči, si je pomagal na ta način: Dal je napraviti veliko uro, ki je bila kakor miza z mogočnimi kazalci. Pri vsaki uri je bila udrtina, ki je bila napolnjena s tekočino. V celem je bilo 12 odprtih in te so bile polne raznih tekočin kokor: amonijaka, mošusa, raznih dišečih olj itd. Ako je Nürnbergčan v noči hotel znati za čas, je najprej otipal kazalec in nato segel v udrtino pod kazalcem, povohal tekočino in znal za uro. Seve je moral imeti dober nos in je rabil veliko vaje, da je znal za vsako tekočino. Na ta način je določeval le ure, ne pa četrtink ali minut. Iz Nürnberga se je razširila zamotano zgrajena ura med bogatejše kroge cele Evrope. Danes vidimo ure na vohanje le še po muzejih.

Oprema raziskovalcev južnega tečaja. Večkrat smo že opisovali ameriško ekspedicijo, ki raziskuje pod vodstvom kapitana Byrda že mesece neizmerne pokrajine ob neraziskanem južnem tečaju. Južni tečaj je trdo ozemlje. Američancem gre predvsem zato, da bi odkrili razne dobičkonosne rudnike in petrolejske vrelce. Byrd je že poslal ameriški vladi v Washington natančna poročila in karte o dosedanjih raziskovanjih. Da bo rodila tokratna ameriška ekspedicija gotove uspehe, je razvidno že iz njene dobro preračunane opreme. Raziskovalcem sta na razpolago v morju ob južnem tečaju zasidrana parnika: »Eleanor Bolling« in »City of Newyork«. Ekspedicija šteje 60 mož, ki so preskrbljeni z vsem potrebnim za 2 leti. Raziskovalci imajo seboj 3 gramofone, 1 glasovir, 500 tisoč cigaret, 1 tono tobaka, aparat za ogrevanje z višinskim solncem in seve več radijo postaj, s katerimi so v stalni zvezi z Newyorkom. Kako brezhibno delujejo Byrdove radijo postaje, je dokaz, da so igrali te dni kapitanovi šahisti s šahisti v Ameriki in dobili igro. Ekspedicija je v posesti 3 motornega letala, katerega lahko prepeljejo na razna mesta s traktorji. Živila tudi prevažajo s traktorji. Ekspedicija je sedaj v objemu polarne noči, a je tudi za ta čas vedne teme preskrbljena z lučjo in zabavo. Byrdovi agenti so potovali mesece po raznih severnih mestih, kjer so nakupili za raziskovalce opremo, ki je že bila preizkušena v krajih ob severnem tečaju.

Razkrinkana goljufica s porokami in zarokami. V mestu Brüssel v Belgiji se

vrši sedaj obravnava, ki vzbuja pozornost celega sveta. Roka pravice je prignala na odgovor komaj 30 letno Adrienne Guyot, ki je bila tekem 14 let 50 krat poročena in 652 krat zaročena. Imenovana je hčerka trgovca v belgijskem mestu Bergen. Že kot otrok je vzbujala radi izredne lepote občo pozornost. Izkazala se je že v zgodnji mladosti kot zapravljivka in lančkoživka. Ker je oče radi razsipnosti deklinel obožal, je lepota pobegnila od doma in se začela klatiti po velemestih Evrope. Radi lepote so drli za njo le bogataši, katere je znala na tako pretkan način voditi za nos, da je sklenila 50 zakonov in 652 zarok. Zakonskim možem in zaročencem je znala zvažiti denar in nato je izginila brez sledu kam drugam. Zgodilo se je celo, da je bila naenkrat poročena z dvema bratoma. Do razkrinkanja goljufice je došlo čisto slučajno. V mestu Brüssel je stala Adrienne te dni pred oltarjem in se pustila poročiti. Obred poroke si je prišel pogledat lepo oblečeni gospod, ki je spoznal v nevesti svojo nekdanjo ženo. Javil je zadevo policiji, ki je vtaknila komaj poročeno pod ključ in jo razgalila v neverjetno prebrisano goljufico. Obravnava bo trajala presneto dolgo, če bodo zaslišali 50 mož in 652 ogoljufanih zaročencev.

Učenjak iz Moskve posvečen za katoliškega duhovnika. Dne 28. julija je bil na Dunaju posvečen v duhovnika svetovno znani učenjak iz Moskve vseučilišni profesor dr. Dimitrij Artemieff. Rojen je bil v Nišnjem Nowgorod l. 1882. Poučeval je pred vojno na visoki šoli v Varšavi mineralogijo. Boljševiki so mu poverili leta 1918 nalogo ustanovitve tehnične visoke šole v Moskvi. Pri sovjetih je prišel v nemilost, je moral bežati iz domovine v Stockholm in od tamkaj v Berlin. Dne 24. maja 1924 je prestopil v katoliško Cerkev in začel študirati bogoslovje v Innsbrucku. Od leta 1926 nadaljuje bogoslovne študije na Dunaju, kjer je prejel omenjenega dne mašniško posvečenje.

Nekaj za naše matere. Svetovno priznani zdravnik za otroke dr. Spitz je priobčil te dni materam ta-le nauk: Najboljše je, ako pustijo matere majhne otročičke ležati na trebuhu. Otrok,

ležeč na trebuhu, bo skušal dvigniti glavo v vodoravno lego, kar prepreči skriviljenje hrbtenice. Taka lega pospešuje pri otroku prve poiskuse pri hoji. Zdravo in pravilno zraščan otrok mora začetkom lezti, predno se loti ravne hoje. Mati, ki postavi otroka prezgodaj na noge, greši nad njegovimi ravnimi udi. Zakriviljene in takozvane »plate« noge so posledica prezgodnje hoje. Otrok, ki je prepuščen sam sebi, se bo skušal najprej premikati s pomočjo komolcev in kolen, pozneje z dlanmi in se ne bo zravnal poprej, dokler se ne bo čutil dovolj krepkega. Potem bo tvegaval sam prvi korak popolnoma ravno. Ako otrok enkrat shodi, naj teka bos. Če mu pozneje obuješ čevlječke, naj bodo podplati iz mehkejše snovi, da dobi otrok s pravo lego prstov na nogi pravo nožno obliko. Otrok hodi drugače nego odrasel človek in ker se to dejstvo ne upošteva, so »plat« noge tako pogoste. Neumnost je polno otroško nožico že imenovani »plat«. Izdolbina na podplatu noge pri otroku je izpolnjena z maščobo!

Nova pota zdravljenja jetike. Priznani zdravniki v Švici, na Francoskem in na Čehoslovaškem so začeli jetiko uspešno preganjati z novim zdravilnim sredstvom, ki se imenuje »radiomine«. Sredstvo je iznašel francoski kemik dr. Poulain de Marceval in je sestavina iz bakra ter žvepla. Na raznih švicarskih zdraviliščih za jetične so začeli uporabljati to sredstvo z ubrizgavanjem ali v pilulah. Uspehi so se pokazali tekom par tednov in pri zdravljenju 6 mesecev do enega leta je bila popolnoma ozdravljena tuberkuloza najtežje stopnje. Po uporabi radiomine popusti jetičnika vročica, tuberkelni v izpljunkih nehajo, kašelj in hropenje v pljučih izostaneta, začne se apetit, bolnik dobiva na teži, splošno boljšanje se takoj pozna. Poskusi z radiomine sredstvom v Švici so stari 2 leti, v Franciji že 5 let. Doslej se še ni zgodilo, da bi bilo zdravljenje vseh stopenj jetike z radiomine odreklo. Več klinik na Čehoslovaškem poskuša to novo sredstvo in istotako delajo poizkuse že tudi razni dunajski zdravniki.

Gospa, ali veste zakaj morate prati le z milom? Odgovor dobite v današnjem oglasu »Gazela«.

Vrednost raznih kovin.

V kulturnih stoletjih pred Kristusom nikakor nista bili najbolj dragoceni kovini zlato in srebro, ampak — železo in jeklo. Pridelava železa in posebno še jekla, je bila v starogrških in rimskih časih tako težavna in draga, da je spadalo železo med dragocene kovine. Po par kil železa ali jekla so si pošiljali kot darove stari cesarji ter kralji, navadnemu človeku je bila ta kovina nedostopna. Aleksander Veliki (356 pred Kristusom) je prodiral na svojem vojnem pohodu po Aziji do Indije. Kaka posebnost in znamenitost je bila za tega mogočnjaka in osvojevalca, ko mu je pred vstopom v Indijo podaril kralj Poros 30 funtov jekla.

Tedaj so poznali baker in cin in iz zmesi obeh so izdelovali bron, ki je bil

v rabi kakor danes železo.

Še-le v srednjem veku je postala pridelava železa večja, lažja in je padla kovina med navadne in človeku neobhodno potrebne.

Še ni tako dolgo, odkar poznamo aluminij, ki je danes v splošni rabi po cellem svetu. Leta 1850 je stal 1 kg aluminija 84 tisoč Din. Tedaj je bil aluminij dvakrat tako drag kakor zlato. Po letih je padel aluminij v ceni na 4.200 Din 1 kg. Ko so začeli za pridelavo aluminija uporabljati električno silo, je padla cena krog l. 1890 na 14 tisoč Din 1 kg, danes stane 28 Din 1 kg. Zelo so se motili, ko so skraja bili prepričani, da bo lahki aluminij izpodrinil težko železo.

Soroden glede kakovosti in lahkote

z aluminijem je beryllium. To kovino je našel pred 100 leti nemški kemik Wöhler. Še po svetovni vojni je stal 1 kg berylliuma 700 tisoč Din. Pred 6 leti še 11.200 Din in danes le še 1.120 Din 1 kg.

Kovina chrom 1 kg l. 1874 25.200 Din, danes samo še 112 Din.

Zlato je bilo v vseh časih, kar ga pozna človeštvo, v ceni enako in kot plačilno sredstvo najbolj čislano in upoštevano.

Vrednost srebra se je tekom stoletij spreminjala neprestano.

Mnogo dražji od zlata je platin in stane danes 1 kg platina od 12.600 Din do 28 tisoč. Platina rabijo zelo veliko v elektrotehnični industriji in pa zlatarji.

Najbolj dragocena in najbolj redka kovina je radij. 1 gram radija bi prišel na 7 milijard Din. Na celem svetu je vsega radija komaj za eno čajno žličko.

*

Najbogatejše delniške družbe na svetu.

Vsakdo bi pričakoval, da je najbogatejša delniška družba v Ameriki, v svetu dolarjev, a ni res. Severna Amerika je sedež po številu največ bogato založenih delniških družb, a največja glede denarnega premoženja je v Nemčiji. Vse železnice v Nemčiji so v rokah delniške družbe državnih železnic, ki razpolaga s kapitalom 336 milijard Din.

Druga največja delniška družba je v Kanadi, ki ima v posesti vse kanadske železnice, izvzemši one, ki spadajo pod družbo »Canadian Pacific«. Kanadska družba se imenuje »Canadian National Railways« in znaša njen kapital 140 milijard Din.

Za to pride železniška družba Združenih ameriških držav »Pennsylvania Railroad Co« 74.2 milijard Din kapitala.

Vse druge delniške družbe na svetu, ki so posestnice železnic v raznih državah, so znatno manjše od zgorajnjih.

Družba, ki drži v rokah mandžursko železnico, za katero se sedaj pripravljajo Rusi in Kitajci, posedata le 14 milijard Din kapitala.

Za železnico prideta telefon in brzo-

jav. Tozadevno največja delniška družba s 112 milijardami kapitala se zove »American Telephon-Telegraf Co«. Tej družbi pripada 98 odstotkov vseh telefonskih in brzojavnih postaj v Združenih državah.

Na kapitalu 89.6 milijard Din je pozidan ameriški jekleni trust. Ena največjih ameriških delniških družb bi bila Rockefellerjeva »Standard Oil Compagny«, a je danes razdeljena že na 16 poddružb, ki pa imajo le malo stikov z glavno družbo. Radi razcepljenosti je nemogoče, določiti skupno glavnicu.

Za oljem pridejo v Ameriki avtomobili in elektrika. Na teh dveh poljih največji delniški družbi sta: za izdelovanje avtomobilov »Ameriški Ford« s kapitalom 32.2 milijard Din, za elektriko »General Electric Compagny« v Newyorku s 14 milijardami kapitala in je v tej stroki največja na celem svetu.

V zgorajnem smo našli le največje delniške družbe. Takih s 14 milijardami kapitala je vse polne še v Ameriki, Angliji, na Francoskem in po Nemčiji.

*

Razstava grozovitosti.

V Berlinu so sedaj otvorili razstavo nekdanjih tujskih legij. (Tujske legije vzdržujejo po največ Francozi in Angleži za varstvo kolonij.) Berlinska razstava ima namen, današnjemu občinstvu naslikati življenje legijonarjev in ljudi odvracati od vstopa v legije. V francoskih tujskih legijah je služilo v zadnjem času največ Nemcev in Slovanov. Na razstavi so razni bivši legijonarji ki so pripravljani obiskovalcem razložiti: službo, delo in kazni v tujski legiji, nadalje boleznin in možnost pobege. Predavanja spremljajo skioptične slike.

Danes ne služijo v tujskih legijah le kaznjenci, ampak brezposelnost in nevednost sta potisnili v legije toliko najboljših moških.

Nekaj nezaslišanega so kazni, ki doletijo legijonarja za vsako malenkost. Za kazen mora teči v polni opremi in s 40 funti prtljage na hrbtu. Tekanje se vrši po cele dneve, 8 ur po od solnca razbeljenem dvorišču kasarne in to vedno 50 minut neprenehoma z odpočitkom 10 minut. Ako se kateri zgrudi od onemoglosti, ga polljejo z mrzlo vodo in zaprejo v celico, dokler se ne zave in mora zopet v tek.

Najhujše kazni doletijo one legijo-

narje, ki morajo služiti v kazenskih kolonijah. Nekaj navadnega je za te reveže zvezanje v skrivljenem stanju in to traja po več dni. Sključeno zvezanega vržejo na od solnca razbeljeni pesek v puščavi. Ali kaznjenc si mora izkopati v pesek na globočino vedno ožjo luknjo, tako, da je na dnu jedva še prostora za dve stopali. V to luknjo pahnejo obsojenca in mora v njej stati 14 dni do 4 tedne. Ako prestopi grozno kazen, je pozneje itak popolnoma strn na telesu in duši.

Legijonarja, ki pobegne, navadno ustrelje, ako ga dobijo. Na usmrnitev beguncev so razpisane nagrade. Običajno je tudi, da zalotenemu beguncu preganjalec odreže glavo, jo pokaže vojaški oblasti in prejme izplačilo razpisane svote. Ako je legijonar odslužil v tujski legiji francoske kolonije 5 let, kakor se je zavezal pri vstopu, dobi za odpustnico: eno obleko, par škornjev in mora takoj zapustiti meje francoske ali angleške države.

Po vojni je zašlo v tujske legije več slovenskih fantov, ki so pripovedovali po povratku grozne doživljaje. Za usodo tujskih legijonarjev bi se moralo zavzeti Društvo narodov!

*

NAŠA DRUŠTVA

Mladeniški tabor v Jeruzalemu. V nedeljo, 1. septembra, je velik mladeniški tabor v Jeruzalemu za velikonedeljsko in ljutomersko dekanijo. Začetek ob pol 10. uri. Cerkevni govor bo imel ter slovesno sveto mašo daroval prevz. g. pomožni škof dr. Tomažič. Na mladeniškem zborovanju govori predsednik Prosvetne zveze dr. Hohnjec o Katoliški akciji v smislu sv. Očeta. Dr. Janžekovič, kaplan pri Sv. Miklavžu, ima poročilo o točki »Laiško apostolstvo in katoliški mladenič«. Nastopijo kot govorniki tudi mladeniči, ki bodo govorili v imenu stanovskih in prosvetnih mladeniških organizacij.

Fantovski tabor pri Sv. Andražu v Halozah. V nedeljo, 25. avgusta, se vrši že napovedani tabor pri Sv. Andražu v Halozah. Začetek ob 10. uri. Cerkevni govor ima predsednik Prosvetne zveze dr. Hohnjec, ki govori tudi na izven-cerkvenem zborovanju. Profesor Vesnjak bo razpravljal o gospodarskem delu mladinskega prosvetnega programa. Nastopili bodo tudi govorniki iz vrst mladine. Mladeniči iz Haloz in z gornjega Dravskega polja, udeležite se svojega shoda

Koroško orlovsko okrožje. Kakor vsako leto, tako tudi letos priredi koroško orlovsko okrožje svojo celodnevno okrožno prireditev, ki se vrši v nedeljo dne 11. avgusta tega leta v Št. Janžu pri Dravogradu. Prireditev bode tudi v zvezi z obletnico velikega deklaracijskega zborovanja, ki se je vršilo v Št. Janžu meseca aprila 1918, kjer so, kakor znano, navalili nemški katarji s kamenjem in gorjačami na slovenske zborovalce. Kakor je soditi po predpripravi, bode prireditev ena izmed najlepših in največjih v tem letu v tukajšnji okolici. Med občinstvom samim je opažati že precej zanimanja za to prireditev, ki je prva te vrste v Št. Janžu. Spored prireditve je naslednji: Ob tričetrt na osem sprejem članov in gostov na postaji, nato skušnja. Ob 10. uri cerkevni govor in slovesna sveta maša. Po maši obhod, in nato obed. Ob dveh slovesne večernice. Ob treh telovadni nastop članov, članic in obojega naraščaja na župnijskem vrtu. Za polovično orlovnjo je zaproseno. Vabimo vse prijatelje orlovstva posebno v okolišju tukajšnjega okrožja kakor tudi od drugod, da v čim večjem številu posetijo to našo prireditev. Nihče od naših prijateljev ne sme ostati ta dan doma, temveč vsi do zadnjega v Št. Janžu na orlovsko prireditev, pa tudi če bi deževalo. Zakaj prireditev se bo vršila ob vsakem vremenu.

Sv. Jurij od Ščavnici. Ker mi nismo tako pridni, da bi bolj marljivo dopisovali v časopise, bi utegnil kdo meniti, da se pri nas sploh nič novega ne zgodi. Toda tudi pri nas je nekaj novega; če drugega ne, pa novo poslikana cerkev, ki jo bo kmalu dovršil ljutomerski slikar g. Čeh. — V nedeljo 11. avgusta pa bo Bralno društvo imelo v uti g. Pergerja veliko tombolo s številnimi in lepimi dobinki. Glavni dobitek je pohištvo iz trdega lesa (6 kosov) vredno 2000 Din. Pridite si po srečo!

Braslovče. V nedeljo 28. julija je Katoliško prosvetno društvo proslavilo zlatomašniški jubilej sv. Očeta. Po kratkem uvodnem predavanju je govornik pokazal številnemu občinstvu Pija XI., njegovo življenje in delo v skioptičnih slikah. Uprizorila se je lepa dramatska slika s petjem »Sveto leto« v kateri se mladina pokloni sv. Očetu. Prizrčna slovesnost se je zaključila s papeško him

Pomagajte. Orlovski odsek v Krogu pri Murški Soboti bo priredil letos loterijo. Postaviti si hočemo namreč svoj Orlovski dom. Ker si pri nas v Slovenski Krajini uglaja orlovstvo še-le pot, zato upamo, da nam bodo priskočili na pomoč vsi bratje in sestre onstran Mure in gotovo ne bo nikogar, ki ne bi vzel vsaj ene srečke, če mu jo kdo ponudi. Sedaj bomo videli, koliko Vam je res na tem, da se orlovstvo razširi tudi pri nas. Te dni smo razposlali srečke in trdno upamo, da ne bo nikogar, ki bi nam kako srečko vrnil. Kdor hitro da, dvakrat da. — Bog živi! Odbor.

Gospodarsko izobraževalno društvo na Vurbergu priredi v nedeljo dne 11. avgusta tega leta predstavo v župnijskem domu. Predstavlja se en šaljivi prizor in dve igri: »Doktorjev sluga« ter »Dva gluha«. K obilni udeležbi vabi odbor.

Sv. Anton v Slov. gor. Šentlenarško orlovsko okrožje priredi dne 25. avgusta pri nas celodnevno orlovsko prireditev združeno z javno telovadbo. Opozarjamo že sedaj, da se naše prireditve udeležite vsi prijatelji orlovske misli. Podrobni program še objavimo. — Pog

Žiće. Katoliška društva v Žičah vabijo na slovesno blagoslovitev in otvoritev svojega novozgrajenega društvenega doma združeno s telovadnim nastopom konjiškega orlovskega okrožja, ki se bo vršila v nedeljo dne 18. avgusta 1929 po sledečem sporedu. Ob 10. uri dop. v župnijski cerkvi pridiga in sv. maša; oboje opravi presvetli g. pomožni škof dr. I. Tomažič. Po sv. opravi slovesna blagoslovitev in otvoritev novega društvenega doma, pri kateri govori zastopnik Prosvetne zveze g. dr. Jos. Hohnjec, Slov. orlovske zveze in drugi. Popoldne ob pol 3. uri slovesne večernice, nato telovadni nastop konjiškega orlovskega okrožja ob društvenem domu. Po končani telovadbi prijateljska zabava v društveni dvorani in na prostem. Pri celem sporedu sodeluje godba Katoliške omladine iz Maribora. Katoliška društva, kakor vsi njih prijatelji od blizu in daleč, pridite v nedeljo dne 18. avgusta v polnem številu v Žiće na slovesno blagoslovitev in otvoritev novega društvenega doma. — Bog živi!

Prosvetno društvo v Šmartnem ob Dreti vabi dne 11. avgusta 1929 na telovadni nastop s celodnevni sporedom, katerega priredi gornjesavinjska orlovska srenja. Vsi katoliško misleči in prijatelji mladine prihitite ta dan v obilnem številu: Pristrčno vabi odbor. Bog živi!

Sv. Lovrenc v Slov. gor. Največja orlovska prireditev bo letos v Prekijah gotovo pri Sv. Lovrencu v Slov. gor.: proslava 10 letnice obstoja orlovskega odseka in ptujskega orlovskega okrožja združeno z blagoslovitvijo no-

vega odsekovnega prapora (Plečnikovega načrta). Bratje, sestre iz Prekije! Udeležite se polnoštevilno te prireditve ter pohitite na lovrenško nedeljo 11. avgusta tega leta k nam v Sv. Lovrenc v Slovenske gorice, da pokažemo moč naše orlovske organizacije. Pridite tudi Vi vsi prijatelji naši ta dan med našo sredino.

Mala Nedelja. Na Marijin praznik dne 15. avgusta uprizoni prosvetno društvo zanimivo zgodovinsko igro »Za pravdo in srce« v Društvenem domu.

Gomilsko. Katoliško prosvetno društvo Orlavas uprizoni v nedeljo dne 11. avgusta ob 3 popoldne v gasilnem domu na Gomilskem lepo narodno igro »Podobar« s petjem v 5. dejanjih. Čisti dobiček je namenjen za knjižnico. Vsi prijatelji poštene zabave prav prijazno vabljeni.

Sv. Jurij ob juž. žel. Orlovski odsek priredi v nedeljo 18. avgusta na Gerzinetovem travniku, pri Katoliškem domu telovadni nastop popoldne ob 3. uri. Po prireditvi ljudska veselica. Spored: Zjutraj sprejem gostov na kolodvoru; ob 9. uri pridiga zunaj cerkve. Govori g. Jože Bežjak, kaplan v Škalah. — Bog živi.

Podčetrtak. V nedeljo 4. avgusta je bil v naši farni cerkvi sprejem 47 žen v Marijino družbo. Sprejem je bil zelo prisrčen; nato pa smo priredili našim ljubim mamicam malo akademijo s petjem in deklamacijami, kar so zlasti otroci prav lepo izvedli. Vse navzoče, ki so napolnile dvorano cerkvene hiše so bile gajene in so šle zadovoljne domov z željo, da se kaj podobnega kmalu ponovi. — Dne 10. avgusta je tu Lovrenčev sejem, ki je znan, kot jako dober. V nedeljo pa obhajamo slovesno patrocinij sv. Lavrencija.

Novjše.

Spremembe v vladi. Njegovo Veličanstvo kralj je podpisal ukaz, s katerim se imenuje za prometnega ministra Lazar Radivojevič, dosedanji minister za šume in rude, za ministra za gozdarstvo in rudarstvo je istočasno imenovan dr. Anton Korošec, dosedanji železniški minister.

Pri krstu tretjega kraljeviča na Bledu 11. avgusta bo zastopal vladu g. dr. Anton Korošec.

Odvetnik dr. Ivan Stanonik vljudno naznanja, da je otvoril odvetniško pisarno v Celju skupaj z odvetniškim pisarjem dr. Jakobom Hodžarja v Matija Gubčevi ulici 2. (Stranska ulica ob trgovini König.) 936

sedov in drugih dobrih ljudi v okolici. To sta dve žalostni novice od nas — a zdaj zaupamo javnosti še dve veseli. V soboto zvečer smo na hajdinski postaji slovesno pozdravili svojega blagega nadpastirja Andreja ter mu tako osladili njegovo nadaljno pot v sosednji St. Vid k blagoslovitvi novega društvenega doma. Zdal v nedeljo, 11. avgusta pa bomo priredili veliko ljudsko veselico pred društvenim domom na Hajdini. Naši mladeniči in vrta dekleta kmetskega bralnega društva nas bodo zabavali s svojimi šaljivimi prizori, žajo pa si bomo gasili z brezalkoholnimi pijačami in s sladkim cerkvenim Mažberzanom. Tudi prigrizka ne bo manjkalo. Kar pa je najbolj privlačno to pa bo srečolov, to je lov za lepimi dobitki. Cela prireditev bo res pravo in pošteno razvedrilo za kmečke in gosposke ljudi. Zato vsi vabljeni, vsi dobrodošli.

Sv. Marko niže Ptuja. Dne 30. julija se je na tukajšnjem otoku Drave našel utopljenec. Posestniški sin Franc Repec iz Hodoš, kateri se je vozil z nekim splavom, je v utopljenca spoznal svojega tovariša. Povedal nam je žalostno novico, da je utopljenec iz ugledne hiše, 18 letni sin Franca in Kunigunde Sagadin, posestnika in gostilničarja v Gorečji vasi, župnija Hajdin, kateri je dne 24. julija pri kopanju v Dravi nekaj sto metrov nad Ptujem utonil. Ker se truplo pokojnika ni moglo prepeljati v domačo župnijo, vršil se je dne 31. julija pogreb na tukajšnjem pokopališču. Naša fara še ni videla enakega prizora. Čez 30 kolesarjev, večinoma od kolesarskega društva »Slavček« ter posamezniki drugih kolesarskih društev, pripeljali so se na pokopališče, da vzamejo slovo od tovariša kolesarja Franca, katerega so vsi tako ljubili. Da je hiša Sagadinova res ugledna in da je bil rajni Francelj priljubljen, je najlepši dokaz, da sta se prepeljala v družbi žalujočih fantov kolesarjev tudi oba č. duhovnika iz Hajdina. Žalujočim starišem kličemo v imenu njih sina, kateri pri nas počiva: Zopet se vidimo!

Radoslavci pri Mali Nedelji. Žalostna novica se je dne 27. julija tega leta popoldan razlila po naši vasi Radoslavci, da so z avtomobilom iz ormoške bolnice pripeljali težko ubolelega vaščana Antona Filipič, na svoj dom. Po težki operaciji, katero je prestal je sledila še pljučnica — kateri je podlegel. Ker ni bilo za njega več nobene pomoči, se je dal prepeljati domov. Ker je iskreno ljubil svoje, domačine in prijatelje, je hotel še svojo odšteto uro preživeti med njimi, katera pa je bila zelo kratka. Ko se je nagnilo večerno solnce k svojemu zatonu in se s svojimi zlatimi žarki poslavljalo od nas, se je tudi on v svoji najlepši mladinski dobi star še-le 30 let preselil v kraj, kjer ni trpljenja in gorja, ter po svoji mukopolni boleznini zaprl za vedno svoje oči. Kruta usoda, kako si ga varala. — Pokojni je bil radi svoje pridnosti in spretnosti, plemenitega značaja in zmiraj veselega razpoloženja povsod priljubljen, kar je pokazal tudi njegov pogreb, katerega so se mnogi udeležili. Bil je tudi napreden delavec in gospodarsko naobražen, znan po celi župniji, zato ga bodo tisti, ki so ga poznali po svojem delu in značaju, težko pogrešali. Njegova smrt, ki je povzročila veliko žalost domačim, svojcem, vaščanom in prijateljem najglobokejšo sožalje, ostalim pa v povzbujo, danes meni — jutri tebi! Slava njegovemu spominu ter v domači zemlji uživaj sladki počitek!

Gajovci—Logarovci. Novo ustanovljeno gasilno društvo priredi v nedeljo dne 18. avgusta 1929 veliko tombolo. Glavni dobitki so: fino moško kolo, vreča fine banatske moke 85 kg, moška obleka, ženska obleka, en god in zraven tega še blizu 400 drugih krasnih dobitkov. Tablice po 3 Din. Za okrepitev in drugo po končani tomboli je preskrbljeno. Svira malonedeljska godba na pihala. — Odbor.

Slov. Bistrica. Sirotišnica v Slovenski Bistrici — žrebanje. Vse prijatelje naše sirotišnice in odjemalce naših srečk bi rade na novo opozorile, da se žrebanje vrši gotovo meseca av-

Maribor. Naše mesto dobi zopet nekaj novega. Na voglu Aleksandrove ceste in Sedne ulice postavi električno podjetje občestno hišico, v kateri bo električna ura. To je ura, ki se vedno sama navija in kaže vedno zelo natančno. — Na svojem posestvu na Ranci ob Pesnici je umrl vpokojeni bančni ravnatelj Alojzij Mally, star 65 let. Rajni je bil znana, spoštovana osebnost v Mariboru. — 78 letna občinka ubožica Marija Mom je prejšnji terek šla preko ulice in je prišla pred voz gostilničarja Nekrepa iz Vetrinjske ulice. Ker ni slišala kliče, je padla in se tako poškodovala, da je čez dva dni umrla. Preiskava je dognala, da voznička ne zadene krivda. — Osrednji urad bolniške blagajne bo zgradil na Aleksandrovi cesti blizu gostilne Spatzeck veliko palačo. Za kvadratni meter stavbišča plačajo 235 Din.

Št. Peter pri Mariboru. Tekom tekočega meseca zapusti Št. Peter provincijalna predsednica č. m. Melanija Ploder ter se preseli v

Slov. Bistrico, kjer bo zanaprej sedež jugoslovanske provincije šolskih sester iz eggenberške materne hiše. M. Melanija je skoraj vso dobo svojega življenja in sicer 50 let prebila v Št. Petru kot gojenka, sestra učiteljica in upraviteljica dekliške osnovne šole in slednjič kot provincijalna prednica. Štirintrideset let je delovala v šoli, stari in mladi Šentpeterčani so zahajali k njej v šolo. Vse jo pozna in ljubi in kar razumeti ne morejo, da jih zapušča ona, ki je bila vsem tako dobra, mila in draga. — Veleposesnik Fluher v Metavi popravlja kapelico na Metavskem hribu. Ko bo kapelica dobila novo obleko, bo kinč Metavskega hriba. — Z velikim veseljem so ukaželniki šentpeterski fantje obiskovali kmetijsko-nadaljevalno šolo. Šolo je z velikim razumevanjem vodil g. šolski upravitelj Kramer.

Hajdina. Božja dekla nam je s svojo neizprosno koso pokosila v zadnjih dneh kar troje mladih življenj. Franc Sagadin je utonil v Dravi, Ludvika Kolarič je povozil avto, Roziko Pal je v enem dnevu ugonobila plućnica. — V Slovenji vasi pa je s trem posestnikom: Andreju Matjašič, Štefanu Klemen in Jožefu Ules pogorelo skoraj vse, kar so imeli, tako da so navezani zdaj na dobrotljivost svojih so-

gusta, pa ne 24. avgusta, kakor je že bilo naznanjeno, temveč 25., v nedeljo, ker se tedaj žrebanja lažje udeleži tem večje število zanimancev. Žrebanje se tudi ne vrši v Apačah, temveč v Slovenski Bastrici. Od 15. avgusta 1929 naprej se bodo še sprejemale v renovirano in povečano poslopje šolskih sester sirote. Zato so prav pristrčno naprošeni vsi, ki še niso poslali denarja za doposlane jim srečke ali, ki še posedajo večje število srečk, pa še istih niso mogli razprodati, da pošljejo kmalu denar ali vsaj vrnejo srečke. Čeprav se srečke razpošiljajo tudi iz samostana šolskih sester v Apačah, še žrebanje vrši le v Slovenski Bastrici na dan 25. avgusta. Priporočamo še enkrat res krasne dobitke, ki so večinoma vsi v ročnem delu in posebne vrednosti za vsakega. Ne zamudite torej ugodne prilike! Z odkupom srečk boste tudi pripomogli revnim otrokom do skupnega varnega doma. — Šolske sestre v Slovenski Bastrici.

Ribnica na Pohorju. Preteklo nedeljo dne 28. julija se je obhajala cerkvena slovesnost pri podružnici Sv. Bolfenka. Da tudi ta cerkva pod Veliko Kapo, skoro kakor v puščavi samotna, veselo oživi v cvetju in zelenju, gre največja zasluga in zahvala gosp. ključarju Jožefu Jurjak, ki se je s svojo pridnostjo povspel od revnega delavca do lastnika treh posestev. Da ni vreme motilo, bili bi zbrani razen dušnega užitka deležni tudi znamenitega razgleda širom na zelene pohorske grebene in pod njimi ležeče sicer dokaj strme senožeti in njive, ki pa jih lastniki navzlic temu ljubijo, ker so prepojeni z znojem ljubečih prednikov. Mogočna lipa pred cerkvico stoji še svdok časov, ko so baje celo iz Starotške okolice prinašali semkaj mrlične pokopavat, kar je morala biti res nadvse težavna pot. Danes tam o pokopališču ni več znaka. Pri cerkvi je tudi šola, ki nudi otrokom vsaj neobhodno iz abecednika in računic, kajti do fare, nekaterim do dve uri hoda, bi zlasti v zimskem času ne bilo mogoče, ko pade snega večkrat za meter. Semkaj se zatekajo tudi od Sv. Antona procesije prosit lepega vremena ali dežja. Nekak sladek mir te objame v tem zatišju, potešen zapuščas ljubko cerkvico v samotni planini s trdnim sklepom še zopet priti ako na priprošnjo sv. Bolfenka ostaneš zdrav in živ. Vsa zahvala gre tudi č. g. kaplanu Barbiču in g. učitelju Tomažiču, ki žrtvujeta toliko mučnih korakov predvsem za dušno in telesno korist hudokočnih otrok.

Sv. Lovrenc nad Prožnom. V ponedeljek dne 29. julija tega leta je bila spremljena v obilni udeležbi k zadnjemu počitku bivša veleposestnica v Laški vasi ga. Marija Verbovšek, po domače Mlakarjeva botra imenovana. Pokojna je izdihnila svojo blago dušo v 70. letu starosti. Bila je večkrat previdena s sv. zakramenti za umirajoče, je mnogo, pa udana v voljo božjo pretrpela svojo dolgotrajno bolezen. Bila je zelo verna, plemenitega in usmiljenega srca, posebno revežem je bila prava radodarna mati. Botrovala je mnogokrat brez razlike ubogim ali premožnim. Ob tvojem grobu blaga botra je bilo videti mnogo rosnih oces, posebno od manjpremožnih, kateri te bodo zelo pogrešali. Spavaj sladko in uživaj za služeno plačilo, blaga botrica naša!

Braslovče. V krogu svojih tovarišev-sošolcev in kaplanov, ki so z njim delovali v dušnem pastirstvu tekom 30 letnega župnikovanja v Laporju in Braslovčah, je 31. julija obhajal svojo 40 letnico duhovništva mnogočastiti g. dekan Martin Medved. Lep dan je bil to. Lep za župnijo, lep za prečastitega g. jubilanta. Ne samo, da so prišli njegovi kolegi, prihiteli so tudi vsi njegovi bivši kaplani in mu tako dokazali svojo spoštovanje, udanost in ljubezen. Že na predvečer so prečastitemu g. jubilantu priredili župljani lepo slavje. Postavili so slavoloke, ki so jih dekleta zelo okusno okrasila, pevski zbor pa mu je pod vodstvom g. Viranta zapel pristrčno podoknico. Obširni prostor pred in krog cerkve so napolnili tržani in okoličani in vzklikali jubilantu: Bog živi na

mnoha leta! Še večji dokaz ljubezni pa so slavlencu pokazali župljani naslednji dan. Mogočno streljanje s topiči se je razlegalo že na predvečer, je na vse zgodaj zjutraj odmevalo po lepi Savinjski dolini. Ob pol 10. uri pa so verniki, čeravno je bil delavnik, do zadnjega kotička napolnili veliko župno cerkev, ki je bila za ta dan še prav posebno okrašena. Mi vsi pa, ki poznamo ljubezen, dobroto in požrtvovalnost g. dekana-jubilanta, kar je tako lepo povdarjal v svoji napitnici monsignor Vreže, mu kličemo: Bog ga živi na mnoha leta!

Gornjigrad. (Odlikovanje.) Dne 21. julija t. l. na seji okrajnega gerentskega sosveta je bil odlikovan velezaslužen mož, neumoren delavec na kulturnem polju, dobro znani župan in posestnik v Šmartnem ob Paki. Po lepem res ganljivem nagovoru okrajnega glavarja g. dr. Matko Kandrič-a in okrajnega gerenta, mu je pripel g. glavar zlato medaljo za gradjanske zasluge. Slovesnost se je vršila v lično okinčani sejni dvorani okrajnega zastopa, kateri so prisostvovali vsi člani okrajnega gerentskega sosveta. Pri tej priliki se še mora omeniti, da si je sedanji g. glavar dr. Matko Kandrič s svojo prijaznostjo in ljubeznivostjo že v teku pol leta vsem v našem okraju res zelo priljubil. On je kot res pravi vzoren in popolnoma nepristranski uradnik na svojem mestu, ki dela res za blagor in dobrobit vsega ljudstva in države. To ljudsko živo zavest pa pričajo neštete prosilne prošnje na višjih merodajnih mestih, ki se strinjajo z eno in isto vsebino, da naj še ga pustijo med nami mnogo leta, da ga ne bode imenovala za njegove zasluge k častnim članom samo mestna občina Gornjigrad s samo 800 prebivalci kot je g. Vovška, ampak še ostalih 10 občin s 18.000 prebivalci. — Dne 14. julija tega leta je bil slovesno vpostavljen za novega mestnega župnika župnije Gornjigrad č. g. Maksimiljan Šlander iz ugledne rodbine Šlاندrove iz Grajske vasi.

Velika Polana, Prekmurje. Pri nas se bo obhajalo Donatovo proščenje dne 11. t. m. obenem s srebrno mašo domačega duhovnika, ki je že nad 5 let v Prekmurju.

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na mariboski trg v soboto 3. avgusta so pripeljali špeharji na 10 vózeh 20 zaklanih svinj in 4 teleta, kmetje 14 vozov sadja, 12 voz krompirja, 20 voz čebule ter kumarč in 4 voze sena. Svinjsko meso so prodajali po 15—80 Din, krompir 1—1.25, čebula 3—4, 1 kumarca 10 para do 3 Din, seno 65—80. Pšeniča 3, ječmen 2, oves 1.50—1.75, kuzuza 2.50, ajda 1.50—1.75, grah 6. 1 kokoši 40—45, par piščancev 30—70, raca 25, gos 45—90, domači zajec 10—50. Česen 15, glava svežega zelja 1—5, buče 2—5, maline 6—8, grozdčije 4—5, jabolka 4—8, hruške 5—8, slive 4—8, breskve 20—22. Mleko 3, smetana 12—14, surovo maslo 36—40, jajca 1.25, med 20—25 Din.

Mariborsko sejmsko poročilo. Prignanih je bilo 15 konj, 11 bikov, 90 volov, 206 krav in 13 telet. Skupaj 335 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste na sejmu dne 30. julija 1929 so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže od Din 9—9.50; poldebili voli od Din 8.25—8.75; plemenski voli od Din 6—8; bikji za klanje od Din 7—8; plemenske krave od Din 6—7.50; krave za klobasarje od Din 5—5.50; molzne krave od Din 6.25—7.25; breje krave od Din 6.25—7.25; mlada živina od Din 8.50—10. prodanih je bilo 170 komadov, od teh za izvoz v Avstrijo 18 komadov, v Italijo 14 kom.

Mariborski svinjski sejm. Na mariborski svinjski sejm v petek, 2. avgusta je bilo pripeljanih 227 komadov. Cene so bile sledeče: 5—6 tednov stari prasci 125—150. 7—9 tednov

250—300, 3—4 mesece 350—400, 5—7 mesecev 450—550, 8—10 mesecev 700—850, eno leto stare svinje 1000—1200. 1 kg žive teže 10—12.50 Din, 1 kg mrtve teže 17—18 Din. Prodanih je bilo 128 komadov.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso 1 kg od Din 12—18; telečje meso 1 kg od Din 17.50 do 25; svinjsko meso, sveže 1 kg od Din 16 do 30.

*

Gospodarska obvestila.

Novo zadruge. V zadnjem času se prav marljivo ustanavljajo nove zadruge. Ustanovila se je hranilnica in pošiljnica pri Sv. Rupertu v Slov. gor., vodovodna zadruga v Makolah in živinorejska selekcijska zadruga v Konjicah. Razen tega se vrše priprave za ustanovitev cele vrste raznih zadrug. Osobito se opazuje mnogo zanimanja za ustanovitev živinorejskih zadrug. Pri vseh ustanovnih zborovanjih je govoril nadrevizor Vlad. Pušenjak, ki je dajal navodila za uspešno delo kmetijskih zadrug.

Razstava perutnine v Ljutomeru. Kakor smo že poročali, bo v sredo, dne 14. avgusta tega leta v Ljutomeru splošna živinska razstava. Poleg drugih vrst domačih živali bode zastopana tudi perutnina, ki bo razstavljena v posebnem oddelku v ličnih železnih gabah. Prijavljenih je že okoli 20 družin štajerske kokoši. Vsaka družina sestoji iz enega petelina in treh kur, katere je posebna komisija že odbrala po vaseh. Perutnina se pripelje na razstavo že na predan, nakar bo takoj ocenjena; tako bodo obiskovalci že takoj ob otvoritvi razstave našli na vsaki gajbi poleg ostalih podatkov tudi uspešne strokovne ocene. Na to prireditve se opozarjajo vsi ljubitelji perutnine predvsem tudi kmečke gospodinje. Potrebno je, da posvečamo tej važni pa-nogi našega gospodarstva odslej več pozornosti.

Rodovniško društvo v Veržeju. Kakor v drugih kmetijsko naprednih državah, se je zadnji čas tudi v naši začelo gledati na plemensko odbiro živine. Tako društvo z zgornjim naslovom se je ustanovilo dne 9. julija tudi v Veržeju pri Ljutomeru. Plemenska odbira na Murškem polju ni neznana, a vršila se je smotreno dosedaj le pri nekaterih rejcih konjakašev. Da se tudi v govedoreji začne s smotrenim delom, si je žadalo novoustanovljeno društvo težko, gospodarsko pa zelo važno nalogo izmed krav. članov v okolici Veržeja zbrati čredo simepolske pasme, preizkusiti nje dobičkanost glede mlečnosti in zaroda ter le najboljše gojiti v bodočnost. Pri prvem sprejemanju v rodovnik je bilo vpisanih 43 krav. Društvo je začelo takoj živahno delovati ter si je nabavilo s pomočjo oblastne podporé lastnega bika in se bo kot enota udeležilo tudi razstave za konje in govedo, ki se vrši 14. avgusta v Ljutomeru. Posebna zasluga za ustanovitev društva gre oblastnemu živinorejskemu nadzorniku g. ing. Wenku, ki je s svojimi temeljitimi predavanji vzbudil smisel za smotreno živinorejo. Društvu, ki kateremu so pristopili sami zavedni živinorejci, se obeta lepa bodočnost, ako bodo vsi člani vršili vsak v svojem delokrogu svojo dolžnost in je torej upravičeno upanje, da bo za deset letja sloves murškopoljske govedil segal še dalje, kakor sega danes glas o ljutomerskem konju in slava žlahtne vinske kapljice ljutomerskih goric. Mlademu društvu pa želimo: Procvitaj in rasti v slavo Murškega polja in gmočno koristi našega kmeta!

Konjice. Pr nas se je vršila redka, a vele-pomenljiva slavnost. V krasno okinčani dvorani Katoliškega doma se je vršil slavnostni občni zbor Kmečke hraniince in posojilnice, kateremu je predsedoval podnačelnik mil. g. arhidijakon Fr. Tovornik. Na tem slavnostnem občnem zboru se je izvršilo odlikovanje načelnika posojilnice g. Antona Toman, z zlato kolajno za zasluge na polju zadružništva, s katero je bil odlikovan od Njegovega Veličanstva kralja. G. okrajni glavar D. Trstenjak je v daljšem, lepem govoru opisal delo odlikovanca za gospodarski napredek in mu pripel na prsi podeljeno odlikovanje. Zastopniki vel. župana, oblastne samouprave, Zadružne zveze in kmečke posojilnice so čestitali odlikovancu s povdankom, da pomeni odlikovanje priznanje delu za povzdigo kmetijstva potom kmetijskega zadružništva. Nato se je izvršila ustanovitveni živinorejske, selekcijske zadruge za konjiški okraj v Konjicah. Nadrevizor Vlad. Pušenjak je v svojem govoru začrtal nove smernice zadružnega dela, poročevalec za živinorejo M. Zupanc in svetnik ing. Zidanšek sta razpravljala o delovanju živinorejskih zadrug in o težkočah, ing. J. Sturm je pojasnjeval pravila, mnogo kmetov je poseglo v debato, ki je bila prav zanimiva in pričala o zanimanju za napredek živinoreje. Pravila so bila z malimi spremembami odobrena, ter izvoljeni najuglednejši gospodarji iz celega okraja v načelstvo, nadzorstvo in komisijo za vodstvo rodovnika. Za načelnika je bil z velikim navdušenjem izvoljen ing. Jak. Sturm, gerent okrajnega zastopa, priznan gospodarski delavec. Pri skupnem obedu smo s slavlencem na čelu zastopniki vlade, velikega županstva, oblastne samouprave in zadružništva prebili par prijetnih uric in v navdušenih govorih slavili delo in zadružne delavce ter se bodrili za nadaljnje zadružno delo. Slavnosti so se udeležili v obilnem številu najboljši zadrugarji in gospodarski delavci iz Konjic in okolice.

Sprejem gojenk v kmetijsko-gospodinjstvo Kolo Kmetijske družbe za Slovenijo v Ljubljani. S 1. oktobrom 1929 se otvori osemindvajseti tečaj gospodinjstva šole, ki bo trajal 11 mesecev. Gojenke morajo stanovati v zavodu, ki je pod vodstvom čč. gg. sester iz reda sv. Frančiška. Zavod je v posebnem poslopju poleg Marijanišča na Poljanah v Ljubljani. Tišča, ki bo sprejeta v zavod, plača mesečno za hrano, stanovanje, razsvetljava, to je sploh za vse 450 Din, za pouk pa 100 Din. Deklice, ki hočejo vstopiti v gospodinjstvo šolo, morajo: 1. dovršiti 16. leto; 2. predložiti zadnje šolsko izpričevalo; 3. predložiti zdravniško spričevalo, da so zdrave; 4. navesti kakšnega stanu so starši in kakšen je njih dosedanji glavni poklic; 5. predložiti obvezno pismo staršev ali varuha, da zanje plačajo vse stroške šolanja; 6. zavezati se, da bodo natančno in vestno izvrševale vsa dela, ki se jim nalože, ter da se bodo strogo ravnale po hišnem redu. S temi podatki in potrebnimi prilogami opremljene, lastnorčno pisane, nekolkovane prošnje za sprejem naj se vpošljejo vsaj do 15. avgusta 1928 Kmetijski družbi za Slovenijo v Ljubljani. Pri sprejemu deklet v gospodinjstvo šolo se bo oziralo po možnosti na prošilke iz vseh slovenskih pokrajin.

*

Iv. Vesenjaki:

Opazujmo druge, rešimo sebe!

Naše slovensko in jugoslovansko kmetijstvo prihaja v vedno težavnejši položaj. Delo pri poljedelstvu in vinogradništvu, pa tudi v nekaterih drugih panogah kljub trudu in marljivosti kmetijskih družin ali sploh ne reši in vzdrži več, ali pa le zelo slabo in s težavo.

Vzroki tega stanja, ki ga imenujemo krizo kmetijstva, pa so domači in tuji. Kolikor se da predvideti, ni izgleda, da bi se stanje v doglednem času izboljšalo, pač pa je videti, da se bo konkurenčni boj v kmetijskih pridelkih na domačem in še bolj na svetovnem trgu poostрил. **Edini izhod pri takšnem stanju je torej za nas, če hočemo osigurati kmetijskim družinam obstanek, da temeljito odstranimo domače vzroke krize** ter tako usposobimo naše kmetijstvo za konkurenčni boj na svetovnem trgu.

Težko besedo moram izreči tukaj na naslov mnogih starejših kmetijskih gospodarjev: vse premalo razumevanja ima še večina njih za napredno kmetovanje. To so vojaki sicer hrabri in častivredni, toda zaljubljeni v svoje možnarje in puške na kresni kamen, pa gredo z njimi v boj proti vojski, oboroženi s strojnimi puškami, brzostrelnimi topovi in aeroplani. Čisto kakor njihovi predniki, ki so radi pomanjkanja organizacije in radi slabega orožja tako žalostno po hrabrem boju podlegli graščakom in velikašem za časa Matije Gubca in tovaršev. Mi pa hočemo, da je naša kmetijska vojska zmagujoča in ne premagana, zato jo poživamo in učimo, da se primerno organizira in oboroži ter usposobi za svoj težak boj!

Vodilni možje na zapadu gledajo sedaj na kmetijstvo čisto drugače, kakor so pred svetovno vojno, zato posvečajo kmetijstvu in njegovemu napredku veliko več skrbi in pozornosti, kakor pa poprej. Zato je tudi tam napredek neprimerno večji, kakor pa pri nas.

Na zapadu so spoznali, da ni industrija (tovarnarstvo) za države in narode edini vir blagostanja, temveč da je treba priznati kmetijstvo kot prvi in glavni vir stalnosti in sigurnosti. Vsled tega se kmetijstvo ne zanemarja in ne zapostavlja več tako v zapadnih državah, kakor pred svetovno vojno, temveč se štiti in se skrbi za njegov napredek. Poleg tega pa tamošnji bolj izobraženi kmetje sami silijo svoje vlade, da se za njihov napredek več stori.

Tako se je zgodilo, da so naše slovensko in jugoslovansko kmetijstvo drugod, izvzeto samo Rusijo, Rumunijo in Španijo močno prehiteli.

Umno kmetovanje, ki prinaša ob manjšem delu lepši dohodek, je silno napredovalo v Italiji, v Nemčiji, v Avstrijski republiki, v Čehoslovaški in na Danskem in Holandskem. Množina in kakovost kmetijskih pridelkov je v teh državah povprečno mnogo večja kakor je bila pred svetovno vojno.

Poleg tega pa je Kanada in so Zedinjene države severoameriške ter Argentina in Brazilija strašno povečale obseg obdelane zemlje, kjer pridelujejo posebno pšenico, koruzo, rž in oves. Tudi velika Poljska država se silno trudi, da izboljša kakovost svojim kmetijskim pridelkom ter jim osigura odjemalce na svetovnih tržiščih in jugoslovanski kmetovalec prav težko občuti to konkurenco posebej pri trgovini s svinjami in jajci.

Pregledno lahko rečemo: za slovenskega kmetovalca je konkurenca v pšenici in koruzi za trg nemogoča, ravno-

tako tudi v mešanem, manjvrednem vinu. Tudi ob najracionalnejšem pridelovanju teh pridelkov bo ostal siromak. Edino za domače gospodarstvo ima smisel te pridelke še držati in za vzdrževanje ter dopolnilo drugim panogam, ki so plodonosnejše. Povprečno pri mešanem gospodarstvu v malokmetijstvu tudi hmelj nima bodočnosti. Sploh je kmetovanje s hmeljem lotevija, enkrat imenitno zadeneš, a drugič še bolj imenitno izgubiš. V Vojvodini in Sremu je že veliko prej bogatih kmetov prišlo v silne težave, ker so začeli hmeljariti, namesto da bi ostali pri svoji rodni koruzi in pšenici.

Toda tudi pri ostalih kmetijskih panogah ne bo našemu kmetovalcu posuto z rožicami. Konkurenca bo vedno večja, boj za trg vedno hujši, zato mora tudi kmetovalčevo orožje za ta boj čim bolj biti učinkovito.

Umetnost je v tem: s čim dosežem, da bom na istem prostoru več pridelal kakor do sedaj, da bo pridelok tudi po kakovosti boljši in stroški ne bodo sorazmerno večji. K temu še drugo: kako spravim ta povečani in zboljšani pridelok najboljše na domačem in na svetovnem trgu v denar.

To vse so temeljna vprašanja na katera si moramo odgovoriti, kajti ako bi sedanje stanje ostalo, potem preti našemu kmetijskemu gospodarstvu umiranje in hiranje; siromaštvo postane splošno in iz osiromašenih kmetijskih domov bodo morali naši mladi ljudje daleč po svetu za bridkim kruhom popolnoma odvisnega delavca.

Mi pa hočemo, da ostane naše kmetijsko ljudstvo gospodarsko neodvisno in da imajo kmetijske družine za svoje pošteno delo tudi pošten obstanek. Zato se bomo trudili, da skupaj iščemo nova pota in novi način, ki naj zajamči možnost konkurence in pa obstoj. Zaupamo v Boga in računamo s pridnostjo naših ljudi ter z njihovo ukazeljnostjo. Mi hočemo živeti in — zmagati!

Naš Slomšek s svojimi tovariši in učenci nas je naučil, kako moramo ljubiti svoj dom in svojo materino besedo. Krščansko prosvečeno slovensko ljudstvo je narodno uresničilo njegov program, sedaj ga moramo še gospodarsko!

*

Iv. Vesenjaki:

Žalosten račun.

Tovarna v Rušah proizvaja vsako leto nekaj tisoč vagonov apnenega dušika. Takorekoč vse to umetno gnojilo gre iz države in posebej še iz Slovenije, kajti v naši državi se ga ne uporabi niti 2%, torej izmed sto vagonov niti dva. Posebej v Sloveniji pa koma dva ducata. Pač pa iz naših Ruš gre apneni dušik v azijske države in celo v Avstralijo in v Egipet.

Strokovnjaki so dognali, da so pri nas kmetijski pridelki, posebej rž, pšenica, oves in travniki tako slabi ter dajejo manje in slabše blago, ker manjka rastlinam dušika. Ravnotako je z našimi vinogradi. Les je zaostal, je slabši in manj roden, kakor pa drugod.

Ako torej hočemo, da se zboljšajo naši pridelki in da bo naša rž, pšenica in naš oves enakovredni in en mernik enako težak, kakor je recimo sremsko, banatsko, ogersko ali kanadsko blago, potem moramo predvsem tem rastlinam dati dušika.

Kako so kmetovalci v Nemčiji znali to upoštevati, kaže dejstvo, da so tam uredili v vseh pokrajinah gnojne jame, pa so poleg gnojnice uporabili že pred vojno povprečno 13—15 krat toliko dušičnih umetnih gnojil kakor pa pri nas v Sloveniji.

Tukaj pri nas pa puščamo z malimi izjemami še vedno gnojnico odtekat, umetnih gnojil pa malo ali sploh nič ne uporabimo. Zato so tudi računi v našem kmetijstvu tako žalostni. Naš posestnik veliko in težko dela, pa ima malo uspeha.

Izračunano je, da je recimo dušik iz gnojnice ene same krave vreden okroglo 300—500 Din. To se pravi: ako bi hoteli kupiti toliko dušika v umetnih gnojilih, kakor ga samo ena krava izloči v enem letu, bi morali dati pri današnjih cenah okroglo 400 Din. In mi bi morali dovajati našim vinogradom, njivam in

travnikom veliko dušika. Vprašam: koliko gnojnice pa se pametno uporabi, koliko umetnih gnojil pa se pri nas uporabi?! Gnojnico večinoma spuščamo v cestne jarke in ž njo se namakajo večkrat občinske ceste, umetnih gnojil pa ne kupujemo. Pa se mučijo ti ljubi in dobri ljudje in njihova živina, toda brezplodno, brez velike koristi. Obračajo in mantrajo ljubo svojo izsesano in izprešano zemljo. Toda pomnite: iz suhega drenovega klina vode iztisnili ne boste: iz izsesane zemlje pa dobrega pridelka imeti ne morete!

Žalostni računi so, da gre večina umetnih gnojil iz naših krajev v tujino, žalostno je, da nimamo umno urejenih gnojišč za spravljanje gnojnice in dobrega gnoja, žalosten je vsled tega tudi račun o množini in kakovosti naših pridelkov. Najbolj žalostno pa je, da o tem razmeroma veliko govorimo in pišemo, pa se naših ljudi vse premeta prime. Neverni Tomaž je vsaj položil prst na rano Gospodovo in je verjel, naši ljudje tudi morajo videti svoje rane v gospodarstvu in odpraviti vzroke! Samo tako bomo popravili žalostne račune našega kmetijstva.

Drugi dan popoldne sem stopil v grad, da izročim baronici izgubljene lase v prepričanju tople zahvale in obilne pogostitve za uslugo. Z baronico sva bila znanca in radi tega me je sprejela takoj. Ko sva se pozdravila, mi je zaupala, da gre obema ponesrečencema prav zadovoljivo, nato sem upal tudi jaz z lasjo najdbo na dan. O, presveta Trojica, tako se še nisem nikoli opeknel, pri kaki ženski, kakor tokrat pri baronici! Komaj so jej padle oči na v papir zavito kito, je zasadila v mene kačji pogled, cepetnila z nogo in zaupila: »Ven drznež, mislite da gizdalnim s tujimi lasmi, ko imam lastnih več nego preveč!« Priletelo mi je še več psovč v hrbet, predno sem bil pri vratih, po stopnicah in na prostem. Najdeno kito sem pognal v grmovje pri grajskem obzidju in vzdihnil: Oh, te ženske! Nikdo drugi ni mogel zgubiti kite nego baronice! Sem se jej hotel prikupiti, a me je za nagrado spodila kot uslljivega psa! Po doglem premišljevanju sem se še-le povspel do prepričanja: Žensko boli in jezi, ako jej dokažeš, da se ponaša ter šopiri s popolnoma — tujim lepoticjem!

Ravnatelj je zadelo mesto tovariša.

Posebnež je bil eden od bogoslovnih tovarišev. Po večerni molitvi je čepel po cele ure s svojimi milenci pri cigaretah in pivu v učni sobi. So me nagoovorili, da bi ga naj postrašil, da bo hodil pravočasno spat in ne bo budil drugih s poznim prihodom v spalnico. Oh eni strani bogoslovnega hodnika v prvem nadstropju je bila dolga lesena pručica, na kateri smo si osnažili revnejši bogoslovci čevlje. Že bolj proti enajsti uri sem dvignil nekoč pručico po konci in jo uravnotežil z močnim motvozom. Težko in dolgo past sem naslonil na kljuko vrat, za katerimi je tičal tovariš z zakasnelo družbo. Pručica je bila tako nastavljena, da bi se pri prijemu za kljuko skotalila z velikim ropotom po tleh in preplašila ponočnjake. Kakor je bilo nastavljeno, se je tudi zgodilo. Gromovit ropot — trenutni strah in pobeg preko cerkvenega

ZA RAZVEDRILO

Oh, te ženske. Krog l. 1910 je bila glede ženskih las baš nasprotna moda kakor je danes. Čim več las in čim dalše, tem več lepotnega ugleda. Ženski spol je šel celo tako daleč, da si je vpletal v lase tuje kite in po straneh razne uložke, katerim smo pravili: »madrace«. — Novo mašo smo slavili zgoraj omenjenega leta in bili proti večeru po slovenski navadi prav židane volje. Svečanost je posetila celo mlada baronica z 9 letnim sinkom iz bližnjega gradu. Visoka gosta je spremil na premicijo najuglednejši domačin. Grajska družba se je imenitno zabavala in se odpeljala enkrat po polnoči proti domu. Kmalu po odhodu nam je udarilo

na ušesa v veselično uto obupno klicanje na pomoč. Par se nas je odzvalo takoj klicu in hitro smo bili na poglobljenem travniku na — mestu nesreče. Grajski kočijaž je hotel po travnikih ter bližnjicah na okrajno cesto. Zavozil je s kočijo ob rob precejšnjega podhriba. Voz se je prekucnil večkrat s težkimi posledicami za potnike. Fantku je zlomilo levo nogo, spremljevalec si je izpahnil roko, le baronica in kočijaž sta bila brez vidnih poškodb. Fantka in spremljevalca k zdravniku, baronico je odpeljal kmetski voznik v grad. Pri ogledu mesta nezgode sem stopil na nekaj prav mehkega, pogledal in spoznal, da je prav dolga in debela ženska kita. Gotovo je osmeknila gosto in obilolaso baronico pri padcu kočija in jej izpulila pavovo perje — tujo kito. Najdeno sem skrbno vtaknil v žep, da ni videl las nikdo razen mene.

Mož v sivi suknji.

Roman iz Napoleonove dobe. — Angleški spisala B. Orczy. — Prevedel Paulus.

(Dalje.)

»Da bi se le Konstanca kmalu vrnila —!« je nepotrpežljivo razmišljala.

Večerne sence so polagoma lezle v sobo. Policisti so iskali po drugih sobah, le mož v sivi suknji je še ostal pri markizi. Njegovi prsti so gibčno in vajeno tipali po umetniško izdelanih stenskih okraskih. Markiza je molčala in napeto poslušala ven na hodnik, odkoder bi morala Konstanca vsak čas priti.

Res je bilo kmalu slišati lahne korake na hodniku in — markiza je komaj verjela svojim ušesom — jasen, čist deklinski glas. Konstanca si je pela po hodniku poskočno francosko popevko.

Trenutek pozneje so se vrata odprla in stopila je v sobo.

Zamenjala je svojo preprosto domačo obleko z dragoceno večerno toaleta iz roznate svile ki se je tesno prilagala njenemu vitkemu telesu. Vrat in roke so bile proste in čez pleča si je ogrnila

prozorno ogrinjalo iz finih čipk. Obilne zlate lase si je pustila padati po tilniku, ustnice si je nalahno pobarvala z rdečilom, lica so ji gorela in njene velike sinje oči so žarele v drhtečem razburjenju. Rahel, mameč parfum je duhtel iz nje, — bila je res dražestna, ljubka prikazen, polna mladosti in lepote, pa tudi vesele, otroške preprostosti.

Markiza Plélan je komaj pridržala vzklik začudenja in skorajda nevolje, mož v sivi suknji pa se je obrnil od svojega resnobnega posla in strmel v lepo, ljubko dekle s tistim tihim občudovanjem, ki se mu noben še tako zagrizen možki ne more ubraniti spricho prave ženske lepote.

»Ah, gospod,« je vzkliknila Konstanca in pohitela k detektivu, prav nobenega strahu ni bilo v njenem otroškem glasu, le njene sinje oči so proseče sijale vanj, »prosim vas, pridite mi na pomoč! Vaš narednik trdi, da mora pregledati in preobrniti vse reči v moji spalnici. Oh — saj je videti zelo pošten človek,« je pridjala in v obeh ji je zaigrala ljubka porednost, »ampak — ampak pravi mi, da še ni oženjen, in — in zelo mlad je še. Gospod, prosim vas, ali mora res pregledati vse moje reči — saj razumete! Ah — to vendar ne more biti —! Kaine. mama?«

Izdelje Lin II. zvezek!

Res niste še naročili

Karl Mayeve knjige?

Ne čakajte, dokler se še dobi. Nad 1000 knjig že razprodanih, ostanek bo kmalu! Pišite Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

kora v spalnico. Nočno kaljenje miru je slišal v bližini stanujoči g. ravnatelj ki je še čital pri mizi. Vzel je petrolejko in stopil pogledat, kaj zlomka je tako počilo ter zaropotalo v trdi noči. Ko je korecal po ozkem hodniku z gorečo lampo v roki, ni gledal pod noge, ampak le naprej. Zadel je z nogami ob pručico, padel, ubil z mogočnim treskom svetiljko in se potolkel do krvi po nosu in rokah. Si lahk predstavlja, da ga je kuhala še drugo jutro upravičena jeza nad onim, ki je povzročil ropot in še njegovo nezgodo. Na odgovor in pojasnilo o nočnih dogodkih je začel klicati drugo jutro tovariše iz

vseh letnikov. Nobeden od pozvanih ni znal razložiti zagonetke, a se je moral zavezati s častno besedo, da govori istino in ne prikriva. Vsi so romali na zaslisanje, le naš tri je izpustil, ki smo stanovali v sobi tik njegove. Prepričan je bil, da med sosedi ni krivca, a se je motil gospod! Sam se nisem javil, ker tega nisem bil dolžan. Ravnatelj se je pomiril, ker to je le doznal pri preiskavi, da zanj usodepolna past ni bila nastavljena, ampak drugim ponočnjakom. Dober teden mi je uhajal smeh, ko mi je ušel pri obedu ali večerji pogled na ravnateljev opraskani nos.

ce nad prebivalci svojih vasi. Ti so jim morali dajati v grad od vsake zaklane svinje glavo, od vola jezik. Po tri dni v tednu so delali za graščaka, ali ne zastoj, ampak proti določenem plačilu v gotovini. Od pridelanega olja je dobival graščak desetino, enkrat na leto so mu spravljali podložni kmetje seno. Drugače pa so bili kmetje prostejši od našega tedanjega kmeta-tlačana. Izbirali so si svojega vojaškega vodjo, sodnika in upravitelja šole. Poljskih pridelkov so si smeli pridržati kolikor jim je bilo treba za lastno uporabo, šele prebitek so morali spraviti na trg. Pridelano vino pa je bilo izključno njihova last. Ob turški meji so smeli po prosti volji sekati les in ga izvažati v Benetke. Orožje in poljedelsko orodje jim ni smel nobeden upnik zapleniti ali odvzeti.

Tako se je razvil tu kmečki stan čisto posebne vrste, ponosen na svojo rodno grudo in tesno se združujoč s svojimi sosedi v isti naselbini v veselju in žalosti. Ko so se iznebili še graščakovih spon, so mogli misliti na razvoj svoje domovine. Današnje prebivalstvo se peča iz večine z vinogradništvom in ribolovom. Napram tujcem so prijazni in postrežljivi, zato je tu tujcev leto za letom več.

Izkupil jo je.

V starih časih, ko je edino plemenitaš kaj veljal, so drugi ljudje morali od njih mnogokaj pretrpeti.

Pripovedujejo, da je nekoč stopil plemenitaš v brivnico. Poklical je mojstra ter rekel: »Obrij me, ali glej, da me ne urežeš. Če me ne raniš, dobiš za svoje delo dva zlatnika. Če me pa le najmanj z nožem opraskaš, te namah ustrelim.« Pri tem je položil na mizo pred se dva zlatnika in nabit samokres. Brivec je videl, da je zadeva resna, in je odskočil ter postal svojega pomočnika. Tudi temu drugi pogoj ni bil všeč in odkuril jo je kaj hitro. Plemenitašu je poslal vajenca. Ta si je stvar premislil in je polagoma pritrtil. »Glej, da se ne varaš«, je rekel plemenitaš, »ne poznam šale in nimam usmiljenja!« Vajenec je namilil gospoda, nastavil nož in začel svoje delo. Hrabro je sukal rezilo po gospodovem obrazu in posrečilo se mu je, da je spravlil brado z lica, ne da bi bil plemenitaša količkaj ranil.

Ko je s poklonom odstopil, se je gospod ogledal v zrcalu in je videl, da je bilo vse v redu. Dal je fantu zlatnika in ga je vprašal: »Kako si se ti upal na to nevarno delo, kajti vedi, da te ne bi bil pustil živega, če bi me bil le malce urezal.«

ZA NAŠO DECO

Kaštela v Dalmaciji.

Ko se veziš z vlakom na progi Zagreb—Ogulin—Knin—Perkovič—Split proti Splitu, se ti odpre kmalu za postajo Labin iz železniškega voza diven pogled na morje in na zeleno obalo ob njem. Ta obala nosi ime Kaštela in spada med najimpozantnejše prirodne krasote naše države. Pogled na karto, ki jo uporabljate v šoli za zemljepisni pouk. Tam najdeš od Trogira do Splita raztezajočo se kaštelansko obalo na severni strani morskega zaliva, katerega zapira na jugu dolgi otok Čiovo.

Kaštela je bila znamenita že v stari dobi. Ze tedaj so omenjali razni pisci njeno prirodno lepoto. Bivša Avstrija za Dalmacijo ni dosti skrbel, šele po ujedinenju se je pričel razvoj Dalmacije in s tem tudi razvoj Kaštele. Danes se zanima za Kaštelo zlasti mnogo tujcev, ker je podnebje ugodno, krajina prijazna in ker so ugodne morske kopeli. Tudi za deco postaja Kaštela pomembna in zato vam o njej pišem. V poletnem času je ob vsej obali zasjedem vsak kotiček. Kar mrgoli otrok, ki se tod solnčijo in kopljejo. Na desetine raznih počitniških kolonij deluje na tem krasnem zemeljskem prostoru. Tudi iz Mariborske oblasti zahaja sem že par let počitniška kolonija Pomladka Rdečega križa z Maribora, katera dovede s seboj i precej izvenmariborskih otrok.

Ko si deca tu ogleda kraje in prebivalce, začne kmalu popraševati po zgodovini Kaštele.

Kar se jim pripoveduje, bo zanimalo tudi druge otroke, zato postavim to gradivo tu sem.

Na obali so nastale že jako zgodaj kmečke naselbine, ker je zemlja prav rodovitna. Dokler niso Turki raztezali svojih grabežljivih rok po teh krajih, so živeli ljudje v sreči, miru in blagostanju. Sicer so bili podložni razni plemenitaški gospodi, ali to stanje ni bilo tako hudo kot tlačanstvo pri našem slovenskem kmetu. Turški vpadi so pa prinesli prebivalcem mnogo gorja. Ob takih težkih časih so se zatekali v samostan Sy. Peter, ki pa je kmalu postal premajhen. Potreba po varnih zakloniščih je postala čimdalje večja ter je napotila plemenitaše, ki so gospodarili zemlji in ljudstvu, da zaprosijo na pristojnem mestu dovoljenja za ustanovitev utrjenih gradov. Tekom časa je nastalo tako ob obali deset gradov, ostalo jih je pa pozneje le še sedem (sette castelli = sedem kaštelov ali gradov). V bližini teh sedem gradov so se potem polagoma naselili kmetje, dotlej bivajoči ob gorskem obronku severno od obale, in so se mogli vanje zateči, ko je grozila turška nevarnost.

Najbolje je ohranjen grad Vitturi v sredini Kaštele, po katerem je dobila naselbina ime Kaštel Vitturi ali po domače Kaštel Lukšič, katero zadnje ime je sedaj edino veljavno. Grad so postavili leta 1487. Stroške za grad sam je nosila plemenitaška rodbina Vitturi, za obzidje pa je prispevalo tudi prebivalstvo, ker je bilo to njemu v prid.

V začetku je bil grad ves obdan od morja ter se je prišlo vanj čez dvigljiv most, kateri je dvignjen lahko zakril in uspešno branil grajska vrata. Sedaj obliva morje grad samo še na južni strani, ostalo ozemlje je izsušeno in izpremenjeno v suha tla.

Kaštelanski graščaki so imeli gotove pravi-

»Konstanca — !« je nehote ušlo markizi. Nevoljno in očitajoče je pogledala hčerko.

Celo mož v sivi suknji je bil v zadregi. Dekle je pohitelo k njemu, ga prišlo za roko in ga vleklo k vratom.

»Gospod,« je prosila in pod čarom njene ljubkosti in mičnosti se je začel topiti led okoli trdega detektivovega srca, »gospod, vam zaupam —! Ne vem, ali ste oženjen ali ne, čutim pa, da ste zanesljivejši ko vaš narednik.

Prosim vas, pojdite! Če je že treba, da možki pregleda moje — moje reči, potem bom lažje prenašala, če to storite vi —.«

»Gospodična —!« je ugovarjal mož v sivi suknji in se skušal oprostiti njene roke. »Jaz —.«

»Oh — saj mi ne bodete odrekli!« je prosila z nežnim očitanjem.

Tesno ob njem je stala, njen rahli parfum je omamljal njegove sicer hladne in trezne možgane, in — kdo bi se mogel ustavljati tem velikim, vlažnim, sijajnim in prosečim sinjim očem? Končno, — saj ni zahtevala nič nemogočega. Le to, da bi bil on sam opravil preiskavo, ki bi je narednik morebiti ne opravil s potrebno taktčnostjo in obzirnostjo.

Še vedno ga je držala za roko, še vedno so

prosile njene oči. Ni se mogel več ustavljati. Bolj s prisiljeno ko z resnično hladnostjo je dejal: »Gospodična, na razpolago sem vam!«

Kriknila je od veselja in odšla sta iz sobe.

Markizi se je zdelo, da je sanjala. —

Hčerka markize Plélan se je nališpala, je izizigravala vse čase svoje lepote in mičnosti samo da bi ugajala plebejskemu, odurnemu vohunu. — Ni mogla verjeti, da bi bilo res.

Sluga je prinesel luč. Markiza ni rekla besedice, v neprijetne misli zatopljen je tiho sedela v naslonjaču. Čuden nemir se je je loteval, v obrazu ji je bilo brati globoko nezadovoljstvo in parkrat si je pritisnila robc na usta, kot bi hotela zadušiti krik.

Mir je legel na hišo. Na hodnikih in po stopnicah so zamrli koraki policistov, ki so odšli v pritličje in v stanovanja služinčadi. Še vedno je nema sedela markiza, čakala, razmišljala in poslušala. Ali res hoče njena, — njena hči izvesti drzni, nevarni načrt, da bi zanorila odurnega vohuna in —

Tedaj ji je udaril na uho glas, znan, domač in pomirljiv sicer, ki pa jo je sunkoma dvignil, da je vstala in se jezno vzravnila. Kolena so se ji šibila, komaj se je držala po koncu.

Hmeljarstvo nese, kmetarji in hmelj prodati. Kupite zato knjigo HMELJARSTVO! Stane Din 50, vezana Din 60. Dobi se v Čirilovi tiskarni v Mariboru.

»O«, je menil vajenec, »na to sem bil pripravljen. Če bi bila pritekla le kapljica krvi, bi vam bil odrezal vrat prej, preden bi bili mogli seči po samokresu.«

Gospod je prebledel. Videl je šele sedaj, v kakšni nevarnosti je bil. Kar zona ga je oblivala. Dal je vajencu še dva zlatnika, pri sebi pa je sklenil, da se ne bo nikoli več dal briti pod takimi pogoji.

*

REŠITEV NALOG ZA PREMIŠLJEVANJE.

1. Tovarnar je zaposlil 56 delavcev (8×7) in 44 delavk (4×11).
2. Pastir je gnal na pašo 3 krave, ki so hodile druga za drugo.
3. Oče je dal vsakemu dečku po 5 Din.
4. Razdelitev, kakršno je predlagal drugi deček, ne bi bila pravična. Prvi deček si je pridržal, da so imeli vsi trije enako množino čokolade, 2²/₃ kosov in je dal tretjemu 2¹/₃ kosov, drugi si je pridržal istotako 2²/₃ kosov in je dal tretjemu 1¹/₃ kosa. Tako je imel vsak 2²/₃ kosov in vsi vkup 8 kosov. Ker je prvi oddal 2¹/₃ ali 1¹/₇ kosov, drugi pa samo 1¹/₃, zato mora dobiti prvi 7 Din, drugi 1 Din.

Naloge.

40	45	50	55	60
65	70	75	80	85
90	95	100	105	110
115	120	125	130	135
140	145	150	155	160

Številke je treba urediti tako, da iznaša vsota v vodoravnih in navpičnih vrstah ter v obeh diagonalah število 500.

2. Krogla iz plute ima polmer 2 m. Povej brž, ne da bi prej računal, koliko bi mogla tehtati!
3. Misli si, da je vodna cev dobila majhno razpoko, skozi katero izstopi vsako sekundo ena kapljica vode. Če tehta 20 kapljic okroglo 1 g, koliko časa je treba, da izteče 1 m³ vode?
4. Kaj boš laže dvignil, ali 30 kg železa, ali 30 kg slame?

SMEŠNICE.

Brdanov Jože hoče prvič potovati z železnico. Pristopi k železniški blagajni in vpraša, koliko stane vozni listek do sosedne vasi. »12 dinarjev«, je bil odgovor. »To je preveč«, meni Jože, »8 pa dam, več ne.« »Tu ni mešetarenja«, zavrne uradnik in zapre okence. Jože se je napolil rajši peš v vas. Ko tako stopa nekaj časa, privozi mimo njega vlak in, ker vozi čez cesto, zažvižga. Tedaj se obrne Jože proti njemu in kriči: »Ahi, sedaj pa me kilčeš. Nič ne bo. Zdaj se ne vozim niti za 5 dinarjev.«

Tone bi rad šel v cirkus. Čita pri vhodu cene prostora in pride do zadnje vrste, kjer stoji: »Spored zastonj«. Ko ga potem blagajničar vpraša, na kateri prostor hoče, pove: »Na spored!«

Gledališka predstava je. Jože je tam s svojo Katro. Na odru se vidi pretep v kmečki gostilni. Tedaj potegne Jože Katro proti izhodu, rekoč: »Kar pojdiva. Tukaj se tepo, ne bil bi rad za pričo pri sodnji.«

Po vasi pride cirkuška družba s slonom. Mihec prihiti ves zasopel domov. »Oče, pojdite na vas. Tam imajo velikansko žival, ki nosi rep na glavi.«

ZAHVALA.

Podpisana se zahvaliva tem potom

**»LJUDSKI SAMOPOMOČI«
V MARIBORU**

za takoj izplačano podporo o pripadajoči izmeri po smrti najinega očeta g. Franca Stuhca in priporočava to prekoristno društvo vsakomur najbolje. Gaberc pri Sv. Jurju ob Ščavnici, 2. avg. 1929. 949

Franc in Terezija Kolbl.

VABILO

na

redni občni zbor

POSJOJILNICE V KRIŽEVCIH r. z. z. n. z.

ki se vrši dne 25. avgusta 1929 ob 3. uri popoldne v Posojilničnih prostorih.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za l. 1928.
4. Čitanje revizijskega poročila.
5. Volitev načelstva.
6. Volitev nadzorstva.
7. Slučajnosti.

Ako ob določeni uri ne boe zadostno število navzočih udov, se boe eno uro pozneje sklepalo pri vsakem številu navzočih. 929

Odbor.

V „Majih oznanilih“ stane vsaka beseda Din 1.20. Najmanjša cena za oglas je 8 Din. Manjši zneski se lahko vpošljejo tudi v znakah.

Mala oznanila

Upravištvu odgovarja na razna vprašanja samo takrat, ako je priložena znamka za 2 Din, za odgovor. UPRAVNIŠTVO

Marelce kupuje Podravska industrija sadnih izdelkov. Maribor, Trubarjeva 9. 895

Za obiranje hmelja se rabi 80 oseb, koji obraci so voljni, se prosí, da se takoj pismeno javijo. Polovična vožnja in dober zaslužek osiguran. Naslov: Ivan Ravnjak, posestnik, Ruše pri Mariboru. 938

Učenec, pošten, močan, zdrav, dober računar, se sprejme v trgovino mešanega blaga L. Šešerko, Planina. 907

Sprejme se črevljarski vajenec. Več pove uprava lista. 943

Viničar, delovodja (majer) se sprejme pri I. Posch, Maribor, Koroška cesta 20. 909

Viničarja sprejme s 1. novembrom 1929 stolna nadarbina Krčevina št. 28, s 4 močmi.

Sprejemem takoj mlinarskega pomočnika, pridnega, zanesljivega, sposobnega za sortiranje mlevskih izdelkov. Starost 25 do 35 let in enega hlapca h konjem. Mesečna plača po dogovoru. Anton Polanc, valjni mlin, Rače pri Zidanem mostu. 940

Kuharica ob enem za vsa hišna dela se sprejme pri Vinko Petek, trgovina in gostilna pri Veliki Nedelji. 913

Družinska hiša z velikim vrtom, 20 mladimi sadnimi drevesi, pri cesti, 5 minut od postaje Orehova vas, Slivnica, se prodá. Naslov v upravi lista. 948

Prodám lepo posestvo oddaljeno četrť ure od postaje Šmarje pri Jelšah, obstoječe iz hiše s štirimi sobami, dveh kletí, gospodarskega poslopja, njive, travniki obsajeni z 250 sadnimi drevesi in dveh gozdov mešanega lesa. Posestvo meri čez 60.200 m². Kupcu je na razpolago tudi ves inventar. Pojasnila daje Slavko Lampreht, Beograd, Hercog Stepana ul. 4. 916

Prodá se lepo malo posestvo ob prometni cesti, 5 minut od mesta, 10 minut od koločvara, obstoječe iz hiše in gospodarskega poslopja. Naslov v upravi Slov. Gospodarja pod šte. 915. 915

»Moj Bog!« je šepetala. »Tega ne —! Na, to ne sme biti —!«

Konstanca je igrala na klavirju in pela poleg domačo zaljubljeno pesmico.

Markiza Plélan je obstala kakor iz kamna izsekana, njen obraz je bil bleđ. Počasi se je obrnila k vratom, stopila iz sobe in po hodniku

Hčerkiní prostori so bili v drugem nadstropju tesno ob stopnicah. Prijemala se je za ograjo, da ni padla. Ledena groza jo je grabila za srce, druga se ni zavedala ko divje želje, da poseže vmes, da onemogoči drzne namere, ki si jih je zamislila hčerka v svoji mladi, nagli glavi.

Vrata v hčerkinó sobo so bila odprta. Konstanca je sedela pri klavirju, igrala in pela. Od stropa je visela luč, odsevala v njenih zlatih lasih in očrtavala nežni, fini profil njenega lica na temnem ozadju. Poleg pa je stal tajni zaupnik notranjega ministra, neizprosni sovražnik vseh, ki so se vezali z Burboni. Gledala ga je, ko je igrala in pela, in njen obraz je žarel v čudnem, nerazumljivem sijaju. Detektiveve običajno hladne in brezbarvne oči pa so se bleščale v neprikritem občudovanju. Na mizi je ležala pločevinasta škatlica odprta. Par papirjev je še bilo v njej, druge je držal detektiv v rokah.

Markizi so se zamajala tla. Neznana groza ji je šinila v noge, niti koraka ni mogla storiti, omahnila je, slabotno je kriknila in padla.

Klavir je utihnil. Konstanca je planila k materi. Prestrašena je viknila, ko je zagledala mater na tleh, skočila k njej in ji pomagala na noge.

Tudi mož v sivi suknji je naredil par korakov kot da bi hotel pomagati, pa je obstal v zadregi, gledal mater in hčer in ni vedel, kaj bi storil. Končno je le pristopil in pomagal Konstanci spraviti mater v sobo. Hvaležno ga je pogledala.

»Mati se je preveč utrudila,« je dejala nežno. »Mnogo razburjenja je danes že doživela.«

Njen rahli očitek in pogled, ki ga je zadel iz globin njenih sinjih oči, sta ga še huje zmedla. Jecljaje se je nekaj opravičeval, zdelo se mu je, da je brezsrčen sirovež.

»Nisem vas hotela žaliti,« je dejala nežno. »Tako prijazni ste bili, tako obzirni —! Jaz —.«

Zaihtela je. Globoko ginjen jo je prijel za roko in je poljubil. Nato je naglo pobral papirje, ki so bili še v škatli, jih vtaknil v žep in odšel.

Zunaj je bilo slišati njegov glas, dajal je povelja policistom. Potem so zatoptala kopita in odšli so.

SOCIJALNO VPRAŠANJE

spoznavaj in pomagaj rešiti! Zato si kupi dr. Je-
rajevo knjigo: »Socialno vprašanje« za Din 28,—
v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Zopet prihajajo one

naše stare bolečine, kadar se vreme spremeni. Za ude, za glavo, za zobe, roke, noge, za celo telo, pri revmatičnih trganjih ter drugače je Fellerjev Elsafluid ono že 23 let preizkušeno zaščitno sredstvo, pravi blagodar v hiši. Upotrebi se na zunaj in znotraj. Dobi se povsod, poizkusna steklenica 6 Din, dvojna 9 Din. Ako ga nimajo, naročite po pošti vsaj za 62 Din naravnost pri lekarnarju **Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elzatrj 341, Hrvatska.** A za želodec: Elsa-kroglice 6 škatljic 12 Din.

Dunajski velesojm od 1.—8. septembra 1929.

Največja razstava industrijskih in obrtnih izdelkov.

Poljedelski stroji in orodja kakor tudi vse potrebščine. Vzorni pregled poljskih in gozdskih pridelkov.

IV. avstrijska razstava ječmena. Mlekarska razstava. — Razstava svilarstva. — Razstava priprav proti nezgodam pri poljedelskem delu. Vrtarska razstava. — Ribarska razstava. — Reja drobnice. — Preiskušnja vin iz republike.

II. Avstrijski živinski velesojm

5.—8. septembra 1929.

Razstava plemenske živine, razstava koristne živine, razstava konj. Veliko znižane vozne cene na tu in inozemskih železnicah, na Donavi in v zračnem prometu. — Brez pasozial!

S sejmskim izkazom in potnim listom prost prestop meje v Avstrijo

Vsakovrstna pojasnila in sejmske izkazi (po Din 55.—) se dobijo pri

Wiener Messe-A.-G., Wien VII.,

pri avstrijskih zastopnikih v inozemstvu in pri vseh častnih zastopnikih Wiener Messe v vseh večjih krajih. 926

Učenca z dobrim šolskim spričevalom, stanovanje in hrana pri mojstru, sprejme Franc Mesarič, čevljarški mojster Orehova vas 41, pošta Sliivnica p. Mariboru. 947

Viničar s 4—5 delavskimi močmi (2 moška) sprejme Fontana, Rošpah 159, Maribor. 637

Konstanca je poslušala pri vratih, nepremično je stala in strmela na stopnice, koder je izginila vitka postava, v sivo suknjo oblečena. Tako čuden, zagoneten je bil njen pogled, lica so ji gorela.

Pa stresla se je, zmagovito so ji zableščale oči, obrnila se je ter pol smeje se pol ihtoč skočila k materi.

»Saj ni bilo ničesar v škatli, mama!« je pravila čudno razburjena. »Par brezpomembnih pisem, ki v njih ni nič, kar bi nam moglo škodovati. O, ampak dobila sem ga, mama, dobila sem ga —! Tako zagotovo dobila, kakor je on svojčas dobil gospoda St. Tropèze. Črez mesec dni ga bom lahko ovila krog malega prsta. In potem — in potem —!«

Pa markiza Plélan ni slišala več čudno razburjenega, poldivjega govorjenja. Nezavestna je ležala na stolu, njen smrtnobledi obraz je bil še bledejši na živordečem žametnu naslonjaču.

Dober mesec pozneje je bilo, jasnega, hladnega popoldne v februarju.

Mlada ženska, od glave do nog zavita v temen površnik, je stopala po glavni cesti, ki pelje skozi gozdove Cache-Renard med Alençonom in Plélanom. Iz gradu Plélan je prišla: naglo ie

Vrline dobrega mila

so: izdatna pena, temeljit čistilen učinek, neškodljivost, izdatnost v uporabi in zmerna cena. Te načelne prednosti

mora vpoštevati vsaka gospodinja!

Zato naj za pranje ne kupuje kemičnih sredstev dvomljive vrednosti temveč pere naj le

s pravim terpentinovim milom „Gazela“

GAZELA MILO

Posestvo, vinograd, sadonosnik, travnikov za 5 glav živine, njive, 2 hiši blizu farne cerkve na prodaj. Pojasnila daje Kramberger, Maribor, Grajski trg 2. 544

Sprejme se priden in zanesljiv kovaški pomočnik za daljšo dobo in en učenec takoj. — Franc Rajh, kovač, Noršinci pri Ljutomeru. 945

Majerja, zvest, delaven, s 3 močmi sprejme do 1. novembra Ivan Jaušnik Spodnja sv. Kungota, Murgraben. 946

Advokat dr. Rajh Štefan vlijudno naznanja, da se je preselil s svojo pisarno 942 iz Kočevja v Celje, Kocenova ul. 2

1000 dinarjev Vam plačam ako Vaše bradavice, kurje oči, irdo kožo,

izrastke ne odstranite sigurno v teku treh dneh s RIA balzomom brez soli, brez trpljenja in brez noža. Zdravniška priporočba: Dr. Cyrakus B. Wien piše, jaz sem s RIA zadovoljen, pošljite mi nadaljnih 24 lončkov, hočem jih uporabljati pri mojih pacientih. Cene z garancijskim pismom Din 9.—, 3 lončki Din 18.—, 6 lončkov Din 32.—.

Dr. Nic Keméni, Košice

Raschau

Postfach 12/L 54

813

Čechoslovakei.

hodila in si je tesno zavijala površnik krog ramen.

Na jasi, kjer se križa glavna cesta s stransko potjo, je obstala, napeto poslušala par trenutkov in se obrnila na pot, ki pelje v gozd na levo. Kakih dvesto metrov je šla po njej, pa jo zapustila in pogumno krenila v gosto goščavo.

Gibčno je razgrinjala gosto vejevje, nizko je sklanjala vitko telo, ni se zmenila za nadležno trnje, ki se ji je obešalo v površnik in jo vleklo nazaj, pogumno se je prerivala dalje, videti ji je bilo, da je vajena takih poti.

V najgostejši goščavi ji je nenadoma zaklical osoren glas:

»Kdo je?«

Brez obotavljanja je odgovorila:

»Človek, ki ima pogum in ki hoče zmago!«

Temna postava je stopila izza grma.

»Ti si, Siva glava —?«

»Jaz sem. Zapovedujte, gospodična!« je povedal glas in postaren, pa krepak mož sumljive zunanosti, s puško v roki, je stopil pred Konstanco.

»Dobro! Si pripravljen?«

(Dalie prihodnič.)

NA POLJANI — najboljša Meškova poveš je zopet na razpolago. Vsakdo naj jo še to zimo prebere! Stane Din 25, vezana Din 38. Naroča se v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Scherbaum^{oo} kruh je najboljši in zdrav!

825

„Majdica

se mi je rodila, zdrava in krepka“, hiti pripovedovali svojim znankam gospa Mica. Dekletce je že sedaj nečimerno ter zahteva samo sneznobelo in lepo dišeče perilo. Zato si je prineslo kar s seboj

Foto atelje Meyer,

Gosposka ulica 39, Maribor. Najboljša izpeljava fotografij in nizke cene. 925

Harmonij, dobro ohranjen, prodam. Božič, Maribor, Marijina ulica 24. 923

V najem se vzame posestvo 10—30 oralov na več let. Ponudbe je poslati na upravništvo Slov. Gospodarja pod »Najem«. 921

Viničar z najmanj 4 delavskimi močmi in samo z letnimi, sprejme Franjo Pajtler, pos. Limbuš. 920

Pljučal Pljučne bolezni ozdravi dr. Pečnik, pljučni zavod (Privat-Lungenheilstalt), Sečovo, železniška postaja Rogaška Slatina. 918

Viničar ali majer, pošten in zanesljiv na dobrem glasu s 4 izvrstnimi delavskimi močmi se sprejme za vinograd, sadonosnik in gozd v Rušah. Dr. Lorber-jevi nasledniki. 917

Viničar z dobrimi spričevali s 3—4 delavskimi močmi (eno kravo lahko prižene s seboj) se sprejme pri Karlek Karlek, Maribor, Koroška cesta 19. 924

Majer in viničar, vsaki z 4—5 delavskimi močmi se sprejme. Justin Gustinčič, trg., Maribor, Tatenbahova 14. 922

Pet viničarskih družin, z najmanj štirimi delavskimi močmi, se sprejmejo. Ponudbe na upravo posestev Guido pl. Pongratz, Dornava p. Moškanjcih. 887

Vajenca pekovskega, močnega in zdravega, sprejme takoj pekarna Ropan, Šoštanj. 871

Velika mlekarna, ki poseduje več sirarn, išče provizijske zastopnike za prodajo sira in masla. Ponudbe z referencami pod št. 862 na upravo lista. 862

Viničar, zvest in delaven, z najmanj 3 delavci in večletnimi spričevali se takoj sprejme. Dopisi s prepisi spričeval naj se pošljejo do 1. avgusta na upravo lista pod »Vestni delavec«. 831

Gostilno, dobro idočo, 5 minut od kolodvora se prodaja za 200.000 Din. Naslov v upravi Slov. gospodarja.

Kmetje ptujskega okraja izmenjajo zrnje za najboljšo moko v menjalnici Budina pri Ptuj. 924

Malo posestvo se prodaja. Partinje števil. 3, pošta Sv. Jurij v Slov. goricah. 925

Sprejme se takoj kovaški pomočnik. Vprašati je pri Mariji Toš v Ločiču št. 6, p. Sv. Urban pri Ptuj. 914

Podruželske občine pozori! Ford omnibus za 12 oseb, jako malo rabljen, v popolnoma dobrem stanju se prodaja za izredno ugodno ceno Din 18.000.—. Dopise v Avtodelavnico Adamovich, družba z o. z., Maribor, Tržaška cesta 8. 927

Iščem v ptujskem ali ormoškem okraju v najem posestvo za več let (ca 5 ha). Naslov pove uprava Slov. Gospodarja. 930

Boljšo služkinjo, zmožno samostojnega kmečkega dela, doma, na polju in vinogradu na letoviškem posestvu se sprejme čimprej. Starost od 35 do 40 let. Dr. Anton Ogrizek, p. Pristava. 933

Jabolčnik 28. Ia prodaja A. Usar, Zavrče, železniška postaja Moškanjci. 932

Sodarskega pomočnika sprejme proti dobri plači, hrani in stanovanju Jožef Ogorevc, sodar v Brežicah. 931

Učenec s primerno šolsko izobrazbo, priden in močan se sprejme v trgovino z mešanim blagom (zadruga). Nasvo pove uprava lista. 935

Denar naložite najboljše in najvarnejše pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Gosposka ulica

I. Z. Z. Z.

Ulica 10. oktobra

Hranilne vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri.

Stanje hranilnih vlog nad 55.000.000 dinarjev.

Vlagatelji ne plačajo od obresti

nobenega reninnega davka

ter dobijo obresti izplačane v celoti brez kakega odtegljaja.

1

Katar v spolovilih.

"Bissulin" me pri nadaljnjih več kot 1000 živalih ni pustil na cedila". Živnozdravnik D. Deutsche Tierärztl. Wochenschr. 19. Jahrg. Nr. 11.
 "Cez 800 krav z "Bissulin" zdravljenih vse z enakim uspehom". Živnozdravnik Dr. S. Berl. Tierärztl. Wochenschr. 27. Jahrg. Nr. 16.
 "Bissulin" se dobi le na odredbo živnozdravnika H. Trommsdorff, Chem. Fabrik Aachen. (Brošura) knjižica s sliko bolezni brezplačno pri zalogi: "LYKOS" Mr. K. VOUK, ZAGREB, Jurjevska ulica 8. 594-V

Nova trgovina

Tekstilni Bazar, Maribor,

Vetrinjska ulica 15

nudi najceneje blago za obleke, svilene robe že od 20 Din naprej, cajgaste robe od 5 Din naprej itd.

876

484 **Oglašujte v Slov. Gospodarju!**

Velik promet - majhen dobiček!

O tem Vas prepričajo moje cene, ker lahko dobite že za 320 Din fine štofaste moške obleke in že za 135 Din lepe štofaste obleke za dečke. Pravtam se dobé tudi najrazličnejši štofi za moške in ženske obleke po izredno nizkih cenah. Na izbiro je tudi več sto drugih predmetov! Vse po najnižjih cenah!

Za obilen nakup se priporoča trdka

IVAN MASTNAK, CELJE

Kralja Petra cesta št. 15

322

Dobro, zdravo in po ceni domačo pijačo si sami napravite z esenco

Mostin.

Istotako **dober rum z rumovim cvetom** oboje dobite le v **Drogeriji Wolfram, Maribor** Slovenska ulica. 394

Kuhinjsko posodo vsakovrstno kupite najugodnejše v trgovini **Fr. Senčar, Mala Nedelja.** 848

"JAVA" pšenična kava

je izvrstna, zelo redilna in okusna! Razpošiljamo jo tudi po pošti v zavojih po 5 kg za 70 Din če se denar naprej pošlje ali pa po povzetju za 75 Din. Povzetje je 5 Din dražje. Poštino plačamo mi. Vsakemu 5 kg zavoju "JAVA" pšenične kave je kot darilo pridjana ena lepa skodelica za kavo. Kdor pošlje 2 Din v znamkah dobi vzorec 100 gr "JAVA" pšenične kave poštine prosto. Sprejememo za vsak večji kraj zastopnika.

Pražarna kave "JAVA" K. D. Beograd, Lomina ulica 11/e

714

Zahtevajte jo pri vseh trgovcih!

Ant. Rud. Legat-ov enoletni trgovski tečaj v Mariboru,

dobren od Ministrstva trgovine in industrije v Beogradu.)

Učni predmeti:

Enostavno, dvostavno in ameriško knjigovodstvo,	Gozdarski zemljepis,
Trgovsko računstvo,	Blagoznanstvo,
Slovenska korespondenca in kontorna dela,	Slovenska stenografija,
Srbohrvaški jezik in korespondenca,	Strojepisje,
Nemška trgovca korespondenca,	Slovenski jezik,
	Nemški jezik,
	Italijanski jezik,
	Nemška stenografija.

Začetek dne 2. septembra 1929.

Lastni internat in lastni šolski buffet. Letni izpiti in izpričevali pod državnim nadzorstvom.

Prospekti in vpisovanja v trgovini trdke.

RUD. LEGAT & Co., Maribor, Slovenska ulica št. 7
 Telefon 100

Telefon 100

V tem so si vsi edini

Obleke za neveste, moško in žensko blago, posteljno in živотно perilo

samo iz

Klobake, izdelane iz bleke, čevlje, nogavice l. t. d.

trgovske hiše

Franc Kolerič
Apače

686

Najvarnejše in najboljše naložite denar pri Ljudski posojilnici v Celju

registrovani zadrugi z neomejeno zavezo

v lastni hiši, Cankarjeva ulica št. 4 poleg davkarije

Stanje hranilnih vlog znaša nad Din 75.000.000.—. Posojila na vknjižbo, poroštvo ter zastavo pod najugodnejšimi pogoji.

Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 3000 članov-posesnikov z vsem svojim premoženjem,

Retni in invalidni davek plačuje posojilnica iz svojega in ga ne odteguje vlagateljem.